

LESY, VÍRA, TRADICE

ALSOL

INFORMAČNÍ ČASOPIS SPOLEČNOSTI

www.alsol.cz

FOTO: odvozní sosuprava na polesí Domašov, Jiří Motyčák

Arcibiskupské lesy
a statky Olomouc
s.r.o.

Obsah

Úvodní slovo	3
Den s lesníky na polesí Kroměříž	5
Ze života polesí Kroměříž	7
Zprávy z Pily Vápenná	8
Nové středisko služeb	9
Aukce dříví	11
Výrobní ukazatele	13
Co jsme vybudovali, pořídili	15
Rychlé zprávy z ALSOLu	17
Obrazem...	19
Včely u Arcibiskupských lesů	20
Lesní pedagogika	21
Slovo o víře	23
Dny lidí dobré vůle	24
SVOL informuje	25
ALSOL hledá velikány mezi stromy	27
Organizační novinky a zajímavosti	28
EXTRA PŘÍLOHA - Lesmistr Josef Buschek	29
Rozhovor - úskalí oprav loveckých chat	31
„Co nás žere“	33
Rubrika „Mimo téma“	34
Myslivercké okénko	35
Kamzík z Břidličné - povídka	37
Tip na výlet	39
Zprávy z Arcibiskupského zámku	40
Návštěva lesníků z Mongolska	41
Naši noví kolegové	42
Vaše fotografie	43
Pro pobavení	44

Redakční rada:

Mgr. Dagmar Obšilová
dagmar.obsilova@alsol.cz

Ing. Pavel Bednář
Ing. Jan Pangrác
Ing. Martin Stacho
Bc. Jan Ťulpík

Úvodní slovo

obchodního ředitele

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

jedno z mých životních hesel - "Štěstí přeje připraveným" - dostává v posledních letech na frak.

Chaotická doba započala kůrovcovou kalamitou a pokračovala Covidem. Obojí hluboce zasáhlo do našich životů. Kůrovec změnil tvář krajiny, Covid zraňoval lidská srdce. To vše vyústilo v ekonomickou krizi, na kterou je velmi složité se připravit tak, aby štěstí opravdu přálo. Máme za sebou víc jak polovinu roku, roku který byl pro obchodní úsek plný změn a těžkých úkolů. Opět jsme řešili chaotický vývoj v cenách dříví, kdy jsme vám stěžovali život změnami smluv dokonce kratších než jeden měsíc. Úplným extrémem je vývoj ceny bukové vlákniny, kdy v závěru loňského roku byla cena této vlákniny vyšší než cena bukové kulatiny. Avšak v současnosti se tato cena propadla na úroveň ceny před pěti lety.

Kromě plnění klasických úkolů přibýlo obchodnímu úseku několik nových povinností. S nástupem nového pracovníka pana Iva Hečka vyvstaly úkoly na úseku dopravy dříví, harvesterové technologie a štípání paliva. Odvozní soupravy se nám rozrostly do počtu čtyř a přes drobné problémy se podařilo zabezpečit práci všem těmto odvozním soupravám. Bohužel harvestory a štípačky stále čekají na uvedení do provozu, které brzdí dodavatelé těchto technologií. Obchodní úsek a celé vedení společnosti se na jejich příchod pilně připravuje. Avšak zde nám do života zasáhla další nepříjemná skutečnost, a tím je válečný konflikt na Ukrajině. Výroba harvestoru a štípaček musela ustoupit válečné výrobě, což v konečném důsledku znamená zdržení dodávek strojů k nám.

Přes všechny problémy na trhu se dřívím a řezivem se nám daří dříví prodávat s dobrým zpeněžením. Je to i díky vám všem, kteří se na chodu firmy podílíte. Patří vám za to dík.

Závěrem chci vyjádřit přesvědčení, že i přes tuto složitou a těžkou dobu se dokážeme připravit na všechna překvapení, která nám život přinese. Společným úsilím a odpovědnou prací tuto dobu můžeme překonat se ctí a úspěchem.

Do dalších dnů vám přeji vše dobré.

Ing. Josef Svoboda

Polesí Vápenná. Foto: Ondřej Benešovský

To léto vtrhlo do krajiny *František Bukvaj*

To léto vtrhlo do krajiny,
to horké léto s vůní trav
a ptáci hledají zas stíny,
kde mohou slunci zazpívat.

Vše znaveno je žářem léta,
stromy i květy i prach cest
i motýl unaveně létá,
kde vidí pestré květy kvést.

A lány dozrávají tiše,
jak činí celé stovky let,
klid, mír a jistota z nich dýše,
jako by válek neznal svět.

Je jistota v těch zlatých lánech,
že zem nám chleba vonný dá,
že šťastni budem v příštích ránech,
v nichž vzkvete zem má líbezná.

DEN S LESNÍKY

- 6 soutěžních stanišť
- 7 doplňkových atrakcí pro děti i dospělé
- zvěřinové občerstvení
- 4 vycházky s lesníkem
- 26 zapojených organizátorů

- více než 600 spokojených návštěvníků

3. 6. KROMĚŘÍŽ

Děkujeme všem kolegům
za pomoc s přípravou
a
za uskutečnění
celé akce!

Ze života polesí Kroměříž

Text: Ing. Jan Pangrác

Nejjihnější položená organizační jednotka ALSOL se nachází převážně v oblasti Karpat. Zaujímá plochu cca 7 200 ha a skládá se z osmi lesnických úseků. Lužní úseky Zámeček a Záříčí se nacházejí v blízkosti města Kroměříž, úseky Halenkovice, Kudlovice, Jankovice, Salaš a Velehrad leží mezi Otrokovicemi

a Velehradem na jihovýchodním úbočí Chřibů. Nejvíce rozdrobený je úsek Morkovice, jehož části lze nalézt u Vyškova, Morkovic a Vítčic. Nejvyšší bod dosahuje výšky 563 m.n.m. v masivu Brda, nejnižší bod je v Hornomoravském úvalu ve výšce 187 m.n.m.

V regionu Chřiby dominují v podloží flyše, na nich vznikl v dominantní formě půdní typ kambizem. Větší část úseku Zámeček a Záříčí se nachází na různě mocných vrstvách naplavenin štěrku a písků z řeky Moravy. Převažujícím půdním typem je zde fluvizem. Převažujícími lesními vegetačními stupni jsou dubobukový (68 %), následuje dubový (24 %) a bukodubový (6 %). Nejvíce zastoupenou dřevinou je buk lesní (32 %), dub letní a zimní (20 %), smrk ztepilý (15 %) a jasan ztepilý (9 %).

Budova polesí je umístěna na úseku Zámeček a poskytuje zázemí v podobě kanceláří, skladů, SMZ, garáží, dílny pro jednoduché opravy techniky a ubytování pro lovecké hosty.

Budova polesí Kroměříž. Foto: archiv ALSOL.

Nachází se zde i lesní školka s roční produkcí cca 200 000 ks prstokofenného sadebního materiálu pro potřebu polesí. Pěstují se zde sazenice DBL, DBZ, BK a ORC. V letošním roce se podařilo na jedné z produkčních ploch vybudovat závlahový systém, přibyl i nový kompaktor a nesený postřikovač na traktor. Pro chřibskou část polesí je zřízené zázemí v blízkosti Velehradu. Opět se zde nachází sklady, kancelář a SMZ. V současné době se na Velehradě buduje nová odvěšovna a v lokalitě Košíky nová hájenka.

Na kroměřížském polesí pracuje 11 THP pracovníků, traktorista a řidič odvozní soupravy. Pro zajištění odborného výcviku učňů je navázána spolupráce se SOŠ sv. Jana Boska v Kroměříži. Žákům je k dispozici trenažer pro práci s JMP a UKT Valtra s navijákem a vyvážecím vlekem Agama. Na úsecích Zámeček a Záříčí se učí výchově porostů, těžbě motomanuální metodou a v lesní školce pomáhají při vyzvedávání a třízení sazenic.

Na kroměřížském polesí se nacházejí tři honitby. Honitby Zámeček a Velehrad jsou režijní, v honitbě Horní les je uznaná bažantnice o velikosti 372 ha a momentálně je pronajímána. Všechny honitby jsou v drtivě většině lesní, pouze v honitbě Zámeček se nachází cca 100 ha vodních ploch Záhlinických rybníků a protéká jí řeka Morava.

Vzhledem ke své poloze je úsek Zámeček i chřibská část polesí velmi hojně turisticky navštěvovaná. Díky tomu plní lesy zdejšího polesí významnou rekreační funkci. Pro oblibu úseku Zámeček obyvateli Kroměříže a jejího okolí se letos podařilo zorganizovat již druhý ročník Dne s lesníky ALSOL. U veřejnosti oblíbená akce bude v dalších letech určitě pokračovat. V současné době se na Chřibské části polesí potýkáme s kůrovci na smrku a modřínu a na lužních úsecích s chalárou a komáry.

Lesní školka a lužní les na polesí Kroměříž. Foto: Ing. Hana Bučková.

Rozloha PUPFL: 7 228 ha

Počet úseků: 8

Počet zaměstnanců: 13

platnost LHP pro LHC Kroměříž: 31. 12. 2030
Etát po dobu platnosti plánu: 783 000 m³

Plánovaná obnova dle LHP v ha (celková umístěná)
1 223,4 ha

Struktura dřevin: buk (32 %), dub (20 %), smrk (15 %), jasan (9 %)

Ochrana přírody: PP Budačina, PP Obora, EVL Chřiby, EVL Morava - Chropyňský luh, Přírodní park Záhlinické rybníky, PR Vítčický les

zprávy

z Pily Vápenná

Vývoj na trhu s řezivem

Rozhovor s Vlastimilem Chaloupkou, vedoucím Pily Vápenná

Jak se oproti loňskému útlumu vyvíjí situace s prodejem řeziva a jak se do něj promítá propad trhu s nemovitostmi?

Začátek roku, leden a únor, se vyvíjel celkem optimisticky. Zdálo se, že cena řeziva začne pomalu stoupat a bude tak následovat cenu kulatiny, která v 1. čtvrtletí letošního roku dosáhla svého historického maxima. Ovšem opak byl pravdou a po doplnění skladů obchodníků s řezivem a výrobců, se trh rázem zastavil, poptávka byla téměř nulová a cena řeziva začala v březnu strmě klesat. Jak hodně se do této situace promítá propad trhu s nemovitostmi posoudit neumím, ale určitý vliv to samozřejmě má. Dřevo, jako stavební materiál je v našich zeměpisných podmínkách, více, či méně součástí každé stavby a pokud se zastaví stavebnictví, pocítíme to i my.

Projevil se letošní horký začátek léta a s ním i spojené rojení kůrovce na dodávkách dříví?

Ano, samozřejmě. V toto letní roční období je rozdíl v kvalitě dodávané dřevní hmoty oproti 1. čtvrtletí markantní. Procentuální poměr kvalit BC, D a KH je úplně opačný. Přesto však je ale pravdou, že díky chladnému a poměrně i deštivému jaru se letošní rojení kůrovce opozdilo a neproběhlo v tolika vlnách. Alespoň tady u nás na Hrubém Jeseníku a Rychlebských horách.

Jak se momentálně vyvíjí poptávka po pilařských zbytcích v souvislosti s energetickou krizí a zvýšenou poptávkou pro výrobu briquet a pelet?

Poptávka po sypkých pilařských materiálech je dá se říct konstantní, ceny samozřejmě od loňského podzimu u piliny klesly, ale stále se udržely výše, než v 1. pololetí 2022. Odbyt kůry je stabilní, s cenou kůry energetické šílenství tolik nezahýbalo.

Pozorujete zvýšení poptávky po řezivu ze strany maloodběratelů (lokální truhláři, malé stavby apod.)?

Jsme celkem mladý pilařský provoz, takže se nám klientela menších lokálních zpracovatelů řeziva stále zvyšuje. V našem případě je to spíše tím, že se jim snažíme vyhovět i s drobnými zakázkami a při prodeji se jim snažíme poradit a nabídnout případně alternativní řešení. Myslím, že naši zákazníci z řad těchto zpracovatelů od nás odcházejí spokojeni a opět se vracejí. Ať už to jsou truhláři, tesaři nebo stavební firmy.

Mokrý sklad na Pile Vápenná. Foto: Vlastimil Chaloupka.

Slovo na závěr...

V letošním roce jsme vybudovali a uvedli do provozu mokry sklad dřevní hmoty. Ten nám pomůže překlenout období, kdy bývá na trhu kulatiny nedostatek.

Dále jsme u sušáren řeziva zvětšili skladovací krytou plochu na sušené řezivo, případně na řezivo před sušením. Zastřešených skladovacích ploch není nikdy dost.

Třetí, největší investicí letošního roku, je instalace fotovoltaické elektrárny na střechy objektů pilnice a skladu. Celkový výkon 410 kWp nám tak sníží náklady na pořízení elektrické energie pro celý provoz areálu ve Vápenné.

Nová hala na sušené řezivo na Pile Vápenná. Foto: Vlastimil Chaloupka.

Pila Vápenná

pila.alsol.cz

Téma: NOVÉ STŘEDISKO

text: Mgr. Dagmar Obšilová

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc v první polovině roku zřídily nové středisko služeb. Kancelář vedoucího střediska sídlí v areálu manipulačně-expedičního skladu Písečná, organizačně spadá pod obchodní úsek. Středisko bude mít na starosti provoz harvestoru a vyvážecí soupravy na trakčním navijáku do svahových porostů, provoz tří štípaček a dále veškerý servis odvozních souprav.

„Smyslem zřízení střediska služeb, je tedy především pořízení harvestoru a vyvážecí soupravy a zajištění částečné samostatnosti v těžbách v těžko přístupných terénech. Doposud Arcibiskupské lesy a statky Olomouc poptávaly harvestorovou těžbu ve službách a v případě plné sezóny bývá nabídka velice omezená. Nyní budeme mít možnost si těžbu provádět ve vlastní režii a v optimální dobu. Na majetku ve správě ALSOL bude harvestor vytížen celoročně a na všech polesích,“ vysvětluje vedoucí střediska služeb Ivo Hečko a pokračuje:

„Pro polesí se však příliš měnit nebude, i nadále si budou hajní zadávat práci harvestoru tak, jak byli doposud zvyklí. Nebudou však poptávat externího dodavatele, ale pomyslná objednávka poputuje na interní středisko služeb – tedy mně. Já poptávku vyhodnotím a sestavím plán prací. Celkový servis o stroje, organizace práce, vymzdívání operátorů apod. bude mít kompletně na starosti středisko služeb,“ dodává Ivo Hečko.

Součástí střediska budou také štípačky palivového dříví, jejichž pořízení proběhlo s cílem zhodnotit dříví uložené na skladech.

„Dříví zpracované na polínka mají pochopitelně vyšší hodnotu,

než v dlouhých sortimentech. Navíc se tak můžeme více otevřít lidem v regionu. Štípačky mají být celkem tři s vlastní obsluhou na jednu směnu,“ říká Ivo Hečko.

Harvestor na trakčním navijáku. Foto: sunforest.eu.

SLUŽEB

Nová odvozní souprava na polesí Kroměříž. Foto: Ing. Martin Stacho.

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. letos dále pořídily v rámci zajištění větší samostatnosti i 3 odvozní soupravy k původní soupravě, která je v provozu od roku 2019.

„Samotné odvozní soupravy by i nadále měly zůstat v gesci jednotlivých polesí. Mým úkolem, tedy zapojení ze strany střediska služeb, by mělo být korigování a zvyšování efektivity a ekonomické stránky jejich provozu. Navíc díky svým zkušenostem jako vedoucí dopravy a dlouholeté praxi na odvozní soupravě jako řidič mám možnost zrychlit a zefektivnit jejich opravy, což doufám také pomůže při jejich fungování,“ uzavírá vedoucí střediska služeb Ivo Hečko.

Předávání nových odvozních souprav. Foto: archiv ALSOL.

Představení vedoucího střediska služeb

Ivo Hečko (*1983)

- Po střední škole začal jezdit s odvozní soupravou, následně pracoval jako hajný či vedoucí výroby. V rámci své téměř dvacetileté praxe se úzce seznámil s lesnickou technikou i provozním řízením.
- 5 let řízení odvozní soupravy
- 3 roky operátor na vyvázečské soupravě
- 6 let vedoucí v řízení dopravy 5 odvozních souprav, výroby a obchodu se dřevem.
- 5,5 roku vedoucí výroby na zakázce pro LČR (těžba cca 60 tis. m³/ročně a zajištění veškerých pěstebních prací se zakázkou spojených)

Aukce dříví

Skládka aukčního dříví v Kroměříži. Foto: Pavel Kotyza.

Text: Mgr. Dagmar Obšilová

Více než 1400 kusů výjimečného dříví od 14 vlastníků vydražili zájemci na dalším ročníku aukce cenných sortimentů dříví, kterou na začátku února pořádala společnost Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. Aukce se konala již počtvrté, opět v prostorách polesí Kroměříž, avšak letos poprvé využili lesníci také nově zajištěnou zpevněnou plochu v Holešově.

Celkem bylo nabídnuto k prodeji 1 351 m³ dříví s průměrnou cenou vyšší než 10 000 Kč za m³. Svě dříví v aukci nabízeli nejen Arcibiskupské lesy a statky Olomouc, ale také další lesnické subjekty z celé České republiky. Mezi dražiteli se již tradičně kromě českých dřevozpracovatelů objevili také kupující ze zahraničí.

„I přes velmi dynamický vývoj na trhu se dřívím, kterého jsme byli v uplynulém roce svědky, se první letošní aukce vydařila nadstandardně. Věřím, že jak ve vztahu ke kupujícím, tak i k prodávajícím,“ komentuje úspěch první aukce Arcibiskupských lesů a statků Olomouc s.r.o. v roce 2023 jednatel společnosti Ing. Arnošt Buček a dodává, že na výběr bylo celkem sedmáct druhů dřevin.

„Ze sortimentů převažovaly především dubové výřezy, ale v nabídce byly také jasan, ořešák, modřín, jilm, břek, javor a další. Nejvyšší výsledné ceny v aukci dosáhl právě kvalitní dubový výrez. Kupující za něj byli ochotni dát 42 743 Kč/m³,“ doplňuje Ing. Arnošt Buček.

Průměrná cena se u veškerého draženého dubového dříví vyšplhala na 14 244,- Kč/ m³. Mezi nejcennější výřezy nejvíce zastoupených dřevin patřily ořešák černý 38 136 Kč/ m³,

v Kroměříži - Holešově a v Chropyni

modřín opadavý 16 800 Kč/ m³, javor klen 14 534 Kč/ m³, jilm habrolistý 12 681 Kč/ m³ nebo jasan ztepilý za 10 800 Kč/ m³. Zájemců z řad dražitelů byly více než dvě desítky.

ÚSPĚCH PŘINESLA I PÁTÁ AUKCE DŘÍVÍ

Také pátá aukce cenného dříví, která se uskutečnila na konci března, přinesla dobré výsledky. Z celkového nabízeného množství 1956 kusů cenného dříví nebylo prodáno pouze 29 výřezů.

Zájem o účast v aukci projevilo celkem třináct kupujících nejen z České republiky, ale také Polsko, Rakousko či Francie. Nejvyšší částku byli zájemci ochotni dát za hodnotný dub, jehož cena se za metr krychlový vyšplhala na 32 798,- Kč. Největší zastoupení z 15 druhů nabízených dřevin měly právě duby, avšak velký zájem byl mezi kupujícími i o modřín či ořešák.

Počty prodaných kusů i utržené částky v aukci byly zhruba srovnatelné s uplynulou únorovou aukcí, takže lesníci naplnili svá očekávání. Změna však nastala u zvýšení počtu prodávajících, kteří nabídli své dříví do aukce. Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. vnímají tuto skutečnost jako velmi pozitivní signál důvěry ostatních vlastníků lesů, kteří své cenné dříví svěřili právě do této aukce.

V aukce cenného dříví v Chropyni. Foto: archiv ALSOL.

Aukci předchází pečlivý výběr stromů ze zralých porostů.

Pro kupující hraje roli nejen objem a délka výřezu, ale také kvalita a původ dříví.

Těžba mohutných stromů vyžaduje dlouholeté zkušenosti.

Kmen musí být uřezán perfektně rovně a co možná nejnižše. Při kácení se kmen nesmí poškodit. Těžba vyžaduje pečlivé dodržování pravidel bezpečnosti.

Odstranění vyhnílych částí kmenu či zvolení finální délky výřezu ovlivňuje zájem kupujících.

Logistiku výřezů zajišťují zaměstnanci ALSOL i nasmolování dopravci.

Všechny sortimenty je třeba orazit známkou s číslem a vyfotografovat. Pro zájemce jsou k dispozici online katalogy s nabídkou ještě dříve, než se přijedou na dříví podívat osobně.

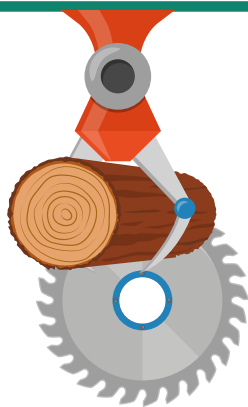
pěstební činnost k 30. 6. 2023

Polesí	Obnova umělá	Obnova přirozená	Holina
	tis. ks	ha	ha
Kroměříž	344	15	52
Chvalčov	482	17	277
Mírov	181	10	34
Domašov	60	6	17
Rejvíz	369	3	89
Vápenná	106	16	71
Celkem	1 542	68	540

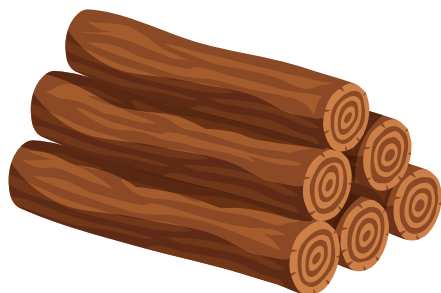
těžba k 30. 6. 2023

Polesí	Těžba v m ³	
	projekt 2023	skutečnost
Kroměříž	54 500	34 017
Chvalčov	57 000	34 405
Mírov	47 500	23 454
Domašov	45 000	21 062
Rejvíz	70 000	43 021
Vápenná	63 000	55 791
Celkem	337 000	211 751

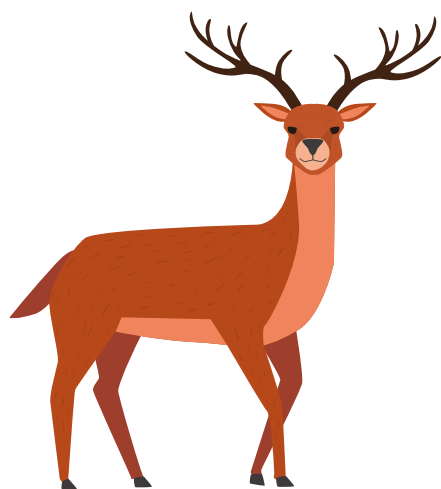
pořez na Pile Vápenná 1. pol. 2023

Pořez na Pile Vápenná	
I. kvartál	13 366
II. kvartál	14 459
Celkem	27 825

dodávky dříví k 30. 6. 2023

Polesí	Prodej dříví v m ³	Dodávky na pilu Vápenná
Kroměříž	37 267	1 999
Chvalčov	34 588	1 345
Mírov	24 294	181
Domašov	8 633	233
Rejvíz	24 704	7 130
Vápenná	46 435	5 703
MES Vápenná	30	0
MES Písečná	26 504	5 880
Celkem	202 459	24 105

odlov spárkatá (1. pol. 2023 v mysliveckém roce 2023/2024)

Polesí	Odlov spárkatá
	ks
Kroměříž	153
Chvalčov	76
Mírov	65
Domašov	91
Rejvíz	88
Vápenná	117
Celkem	590

plán 2023

Polesí	Těžba projekt m ³	výsadba v tis. ks
Kroměříž	54 500	539,86
Chvalčov	57 000	765,74
Mírov	47 500	288,48
Domašov	45 000	120,12
Rejvíz	70 000	702,27
Vápenná	63 000	200,00
Celkem	337 000	2 616,47

Bc. Jan Ťulpík, vedoucí polesí Domašov, v novém zázemí pro zpracování zvěřiny. Foto: Mgr. Dagmar Obšilová.

Co jsme pořídili, vybudovali

PŘESTAVBA NA POLESÍ DOMAŠOV

Přízemní patro polesí Domašov, které dříve sloužilo jako velká zasedací místnost s kuchyní, prošlo kompletní rekonstrukcí. Namísto méně využívaných prostor je nyní spodní část budovy funkčním zázemím pro zpracování ulovené zvěřiny, ale nachází se zde také moderní klimatizovaný sklad sazenic či zabezpečený chemický sklad.

„Celé pravé spodní křídlo prošlo kompletní přestavbou, abychom maximálně využili potenciál prostoru a zjednodušila se tím i naše práce. Doposud jsme měli chladicí zařízení na zvěřinu jen v mobilním přístavku a v těsné blízkosti polesí jsme neměli žádnou sněžnou jámu,“ popisuje Bc. Jan Ťulpík, vedoucí polesí Domašov a pokračuje: „Velkou výhodou je pro nás i nový sklad chemie, který nám umožňuje přehlednou a bezpečnou manipulaci s přípravky.“

sklad materiálu

chemický sklad

klimatizovaný sklad na sazenice

chemický sklad

Významné proměny se dočkala bývalá kuchyně, která již několik let nanašla dostatečné využití. Chytrou přestavbou se z ní stalo komplexní zázemí pro zpracování zvěřiny, jež se skládá z plně automatizované odvěšovny, chladicí místnosti, porcovny, místnosti pro vyvařování trofejí a chladicí místnosti pro organický odpad. Návrh rozvržení prostor a jejich vybavení proběhl ve spolupráci přímo se zaměstnanci polesí.

vstup do odvěšovny s navíjecím zařízením

Chladicí místnost. Veškerá manipulace se zvěřinou probíhá automatizovaně pomocí stropních lyžin.

Samostatná místnost pro přípravu trofejí.

Chladicí místnost pro biologický odpad.

Prostor pro ošetření zvěřiny.

Členění místností. Po celé délce jsou lovcům k dispozici stropní lyžiny ke snazší manipulaci s uloveným kusem.

Rychlé zprávy z ALSOLu

ZALESŇOVÁNÍ S GREINERem

Téměř tři desítky dobrovolníků ze společnosti Greiner Assistec Březová se na konci dubna před mezinárodním svátkem Den Země zapojily do zalesňování kalamitní holiny na polesí Chvalčov. Dobrovolníci pomohli založit nový les ve stráních pod Sv. Hostýnem, nedaleko oblíbené turistické trasy. Nový les bude mít smíšenou druhovou skladbu s převahou buku, jedle a modřínu. Celkem se zaměstnancům firmy Greiner Assistec Březová podařilo vysadit více než 2 tisíce sazenic. Děkujeme zaměstnancům firmy Greiner Assistec za pomoc a skvělý přístup k přírodě kolegům z polesí Chvalčov děkujeme za perfektní organizaci.

Zalesňování s dobrovolníky na polesí Chvalčov. Foto: Archiv ALSOL

ÚČAST NA FILMOVÉM FESTIVALU

Na konci dubna proběhl tradiční festival Academia Film Olomouc, v rámci kterého byl promítán dokumentární snímek Lesy budoucnosti, na kterém se podílely také Arcibiskupské lesy a statky Olomouc. Po promítání následovala diskuze s autory a subjekty zapojenými do dokumentu. Naši společnost reprezentoval jednatel Ing. Arnošt Buček.

Slavnostní promítání na AFO. Foto: Archiv ALSOL

SEMINÁŘ A EXKURZE V DÝHÁRNĚ

V polovině května se naši kolegové zúčastnili odborného semináře České lesnické společnosti na téma pěstování cenných listnatých dřevin. Seminář si kladl za cíl představit komplexní problematiku od pěstování až po produkci a zpracování dříví z cenných listnatých dřevin. Součástí semináře byla také exkurze do největší dýhárně v České republice.

Odborná exkurze v dýhárně Danzer. Foto: Archiv ALSOL

LESNÍ POŽÁR NA POLESÍ MÍROV

Bezmála hektar mladého lesa na polesí Mírov lehnul popelem. Požár na těžko dostupném místě vypukl v prvním červnovém týdnu a likvidovat jej pomohlo 8 hasičských jednotek, včetně vrtulníku. Téměř 24 hodin hlídali hasiči společně s našimi kolegy požářiště a okolí, aby oheň znovu nepropukl. Příčina požáru je zatím předmětem vyšetřování.

Požár na polesí Mírov. Foto: Ing. Tomáš Lenhart.

Rychlé zprávy z ALSOLu

SLAVNOSTNÍ ŽEHNÁNÍ POLESÍ REJVÍZ A MES PÍSEČNÁ

Na konci června požehnal Mons. Josef Nuzík, administrátor olomoucké arcidiecéze, polesí Rejvíz a manipulačně-expedičního skladu v Písečné. Slavnostní akt se odehrál za přítomnosti zaměstnanců polesí, skladu a vedení společnosti. Obě střediska byla v posledních letech kompletně zrekonstruována a posledním zbývajícím krokem bylo požehnání od vlastníka.

Mons. Josef Nuzík žehná polesí Rejvíz. Foto: Archiv ALSOL

Slavnostní nástup zaměstnanců. Foto: Archiv ALSOL

ŽEHNÁNÍ KŘÍŽE NA ČERVENÉ HOŘE

Text: Vlasta Ťulpíková Foto: Obec Ostružná

V roce 2023 vztyčila skupina nadšenců z Ostružné kříž na místě, kde se protíná zelená a žlutá turistická stezka. Toto místo naleznete v sedle pod Kamenným oknem. V dřívějších dobách vedla poutní cesta z Rudohoří přes Točnick až k místu, kde dnes stojí památný kříž. Tato křížová cesta měla svůj význam, neboť poutníci ukončili svou pouť v nedalekém kostelíku u Vřesové studánky. V červnu byl tento kříž za přítomnosti Mons. Josefa Nuzíka, biskupa arcibiskupství olomouckého, vysvěcen. Přítomni byli také zástupci Arcibiskupských lesů a statků Olomouc, občané Ostružné v čele s panem starostou, původní němečtí obyvatelé, zastupitel Olomouckého kraje, zástupci obce Bělá pod Pradědem, zástupci CHKO Jeseníky, zástupci Horské služby Jeseníky a další příznivci.

Kříž na Červené hoře. Foto: Obec Ostružná

Slavnostní žehnání kříže. Foto: Obec Ostružná

OBRAZEM ...

Do kanceláře výrobního úseku přiletlo mládě sýkorky. Foto: Archiv ALSOL.

Jarní umývání firemních stanů v zahradě ústředí. Foto: Archiv ALSOL.

Natáčení České televize na polesí Mírov. Foto: Archiv ALSOL.

Letní pohoda na Kvedleně. Foto: Mgr. Ivana Kušnierová.

Výroba stojanů na kola žáky SOŠ Sv. Jana Boska. Foto: archiv ALSOL.

Napadení Bejlo morkou bukovou. Foto: Bc. Petr Kubánek.

Včely

u Arcibiskupských lesů a statků Olomouc

Již více než rok pracuje v naší společnosti Petr Kočířík, údržbář a včelař na plný úvazek. Zkušený mistr včelařského cechu pečuje o pořízená včelstva nejen na ústředí společnosti, ale i na polesích.

Zařízení k odvíčkování pláství a plně automatizovaný medomet (přístroj na principu odstředivé síly), který neponičí plástve ani rámků doplnila včelařské vybavení na ústředí společnosti na Sv. Kopečku u Olomouce. Včelař Arcibiskupských lesů a statků Olomouc s.r.o. Petr Kočířík má nyní na starosti 80 včelstev na celkem 4 stanovištích. Včelstva jsou umístována do blízkosti lesů ve správě společnosti mimo exponované turistické trasy. Do budoucna se však budou včelstva ještě více rozšiřovat. Důvod je prostý - význam včel v přírodě je nedocenitelný. Produkce včelích produktů, které by v budoucnu mohly sloužit jako potenciální prodejní artikl, je pozitivním aspektem nad rámec významného přínosu včel v krajině.

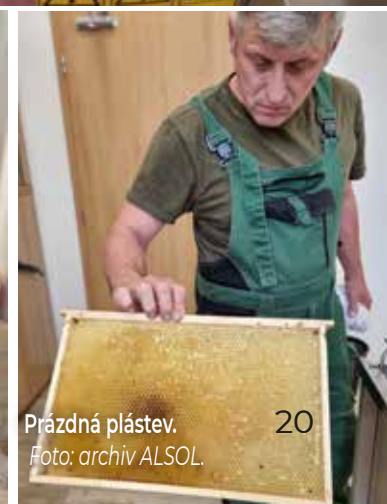
Medomet nabízí možnost nastavení intenzity odstředění.
Foto: archiv ALSOL.

Odvíčkování rámků. Foto: archiv ALSOL.

Stáčení medu z medometu.
Foto: archiv ALSOL.

Prázdná plástev.
Foto: archiv ALSOL.

Lesní pedagogika

FARNÍ POUŤ ZLÍN

Začátek května patřil jako tradičně Farní pouti ve Zlíně, kde naši kolegové lesní pedagogové přivezli bohatý program se zaměřením na lesní biotop a lesní škůdce - kůrovce. Děti i dospělí se seznámili s životním cyklem lýkožrouta a metodami, jak se proti tomuto škůdci bránit.

Farní pouť ve Zlíně. Foto: Mgr. Ivana Kušnierová.

PROGRAM PRO ŽŠ FUČÍKOVA

Také na začátku května vyrazili naši kolegové z polesí Domašov do Základní a mateřské školy Fučíkova v Jeseníku, kde dětem z prvního stupně představili život v lese a práci lesníka. Děti si na vlastní kůži mohly osahat kožešiny, zjistily čím se zvěř v lese živí a jaká zvířata vlastně mohou v českých lesích potkat.

Lesní pedagogika na polesí Domašov. Foto: Ing. Ladislav Fuchs.

OTEVÍRÁNÍ STUDÁNEK V JESENÍKU

Letos již potřetí se naši kolegové účastnili tradiční akce u Lázní Jeseník s názvem Otevírání pramenů. V tematickém stánku naši lesní pedagogové seznámili děti se stopami zvěře a ukázali, co nepatří do krmelce.

Otevírání studánek v Lázních Jeseník. Foto: archiv ALSOL.

LESNÍ PEDAGOGIKA U HOLUBOVKY

Žáci sedmé třídy Základní školy Všechnovice v půlce května zavítali na polesí Chvalčov, kde na ně čekal program lesní pedagogiky a útulné zázemí chaty Holubovy. Děti se v průběhu dopoledne seznámily s těžbou dříví, naučily se poznávat druhý dřevin, poznávaly netradiční produkty z lesa nebo si vyzkoušely střelbu ze vzduchovky. Do myslivosti je zasvětili studenti Střední lesnické školy Hranice, kteří u nás právě vykonávali odbornou praxi.

Program lesní pedagogiky na polesí Chvalčov. Foto: archiv ALSOL.

DEN S LESNÍKY NA REJVÍZU

Zábavné odpoledne plné lesní pedagogiky pro děti ze ZŠ Písečná si na konci května připravili naši kolegové z polesí Rejvíz. Děti se seznámily s lesnickými mapami, naučily se rozeznávat druhy dřevin, nebo si vyslechly několik zajímavostí z myslivosti.

Lesní pedagogika na polesí Rejvíz. Foto: Archiv ALSOL.

DEN S LESNÍKY NA VÁPENNÉ

Kolegové z polesí Vápenná na konci června připravili zábavné vzdělávací pásmo lesní pedagogiky pro děti z Mateřské školy Vápenná. Děti se hrou formou seznámily s některými principy lesního hospodaření, mohly si prohlédnout kůrovce a zjistit, jak lesníci bojují s jeho přemnožením, naučily se poznávat lesní zvěř nebo si pohladit lovecké psy a mnoho dalšího.

Den s lesníky na polesí Vápenná. Foto: Archiv ALSOL.

DEN S LESNÍKY NA POLESÍ CHVALČOV

Na začátku června navštívily děti ze 4. ročníku Základní školy Dřevohostice naše kolegy z polesí Chvalčov, kteří si pro ně připravili pásmo zábavné lesní pedagogiky. Děti se nenásilnou formou seznámily s principy těžby dřeva, naučily se poznávat paroží nebo rozeznávat různé druhy dřevin. Na závěr akce si děti společně opekly špekáčky.

Den s lesníky na polesí Chvalčov. Foto: Archiv ALSOL.

STŘELECKÉ ZÁVODY NA REJVÍZU

Ke konci školního roku uspořádali naši kolegové z polesí Rejvíz Střelecký den pro žáky Základní školy Písečná. Děti se seznámily s bezpečnou manipulací se vzduchovkou a naučily se základy sportovní střelby na papírový terč.

Střelecké závody na polesí Rejvíz. Foto: Archiv ALSOL.

Slovo O VÍŘE

Mons. Josef Nuzík. Foto: www.ado.cz

Zamyšlení Mons. Josefa Nuzíka, administrátora olomoucké arcidiecéze

Naši milí zaměstnanci ALSOLU, pomalu se blíží podzimní čas, což je v lese a přírodě, tedy ve vám známém prostředí, dobře patrné. Měnící se roční období může být i pro nás podnětem k zamyšlení o řádu, který je v přírodě - na rozdíl od lidského života - stálý, neboť člověk jej může svobodně zachovávat, ale také omezit nebo dokonce i ztratit.

Staré latinské přísloví nás vyzývá: Zachovej řád a řád zachová tebe. Můžeme se zeptat každý sám sebe: Mám ve svém životě řád? Víte, podle čeho to poznáme? Pokud často zapomínáme a ztrácíme věci, nestíháme, přicházíme pozdě nebo děláme zmatky. To jsou známky toho, že našemu životu řád chybí. Cesta k nápravě je ale možná: začít svůj život dávat do pořádku. Věřící mají zásadní osnovou pro životní řád zformulovanu v Desateru Božích přikázání, v desíti pravidlech pro uspořádaný život.

Ale pomoci nám mohou třeba i slova básně, kterou složil jeden praktický lékař, který nedávno oslavil 80 let, a v rámci tohoto jubilea báseň Předepisují zazněla: Předepisují na recept, zastavit se, rozhlédnout se, pohladit, mlčet, nepočítat, spolupracovat s milosti posvěcující. Slova básně nám ukazují prostředky, s jejichž podporou můžeme řád ve svém životě vytvářet a udržovat. K životu patří chvíle zastavení, chvíle, kdy se rozhlídáme a přemýšlíme, co a jak dál. Patří k němu ale i chvíle křehké a něžné, kdy člověk pohladí, projeví vděčnost a chválu. Patří k němu rovněž umění ve správný čas mlčet a nepočítat chyby druhých, ani to, co jsem všechno udělal já.

A konečně k životnímu řádu patří také spolupráce s druhými lidmi a s Bohem.

Až budete, milí zaměstnanci, za pár týdnů pozorovat v lese či doma na zahradě proměnu: barvící se listí, kratší dny a častější mlhy, můžete si vzpomenout: V přírodě to běží podle řádu i já chci budovat řád ve svém životě.

S vděčností za Vaši práci Vám a Vaším blízkým žehná

† *Josef Nuzík*

administrátor diecéze

ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉ

Dny lidí dobré vůle na Velehradě

Text: www.velehrad.eu | Foto: Člověk a víra

V úterý 4. července 2023 v 19.30 začal na pódiu před bazilikou tradiční Večer lidí dobré vůle, letos věnovaný odkazu A. C. Stojana. Slavnostním koncertem, kterým provedli moderátoři Marcela Augustová a Jiří Václavěk, vyvrcholil první den cyrilometodějských oslav. Na Velehrad první den dorazilo kolem 15 tisíc návštěvníků a na charitativní projekty se během večera vybrala částka 805 tisíc korun českých.

Peníze obdrží sbírka Charity ČR „Daránek“, určená dětem v nouzi, Nadační fond Úsměv nejen pro Kryštofa, který pomáhá onkologicky nemocným pacientům, a také sbírka iniciovaná poutním domem Stojanov pro Církevní dětský domov Emanuel.

Koncert Večer lidí dobré vůle zahájil již tradičně skladbou Velkomoravský chorál „domáci“ Jiří Pavlica s Hradišťanem. Následovala Modlitba za vodu v podání Jiřího Pavlice s Hradišťanem a plynule navázal s písní Živá voda Michal Hruza v doprovodu své kapely, Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín, pěveckých sborů Stojanova gymnázia Velehrad, Akademického sboru Žerotín a Slováckého orchestru mladých. Zazněla premiéra písně Můj kříž, kterou na text A. C. Stojana napsal dlouholetý velehradský varhaník František Macek. Dále vystoupily zahraniční zpěvačky Sima Magušinová ze Slovenska a Thabata Oliver z Brazílie. Tu doplnil její manžel, muzikant Stanley Jahoda. Po nich zazpívala stálice české hudební scény Petra Janů.

Překvapením večera byla hudební pocta A. C. Stojanovi, který se podílel i na zakládání orelských jednot, a to v podobě orelského pochodu za doprovodu dechových hudeb Bojané z Dolních Bojanovic, Šarovec z Hluku a Staroměstská kapela. Letošní ročník zakončila píseň, která vznikla speciálně pro velehradský koncert a k počtě A. C. Stojana – Být tady pro druhé. Píseň napsali Jiří Pavlica a Renata Putzlacher.

„Mezi pozvanými hosty byli zdravotníci, policisté, hasiči, vojáci, dobrovolníci a členové neziskových organizací, kteří pomáhají druhým. Také dorazili nejvyšší ústavní činitelé – předseda Senátu PČR Miloš Vystrčil, místopředsedové Senátu a Poslanecké sněmovny PČR, premiér Petr Fiala, kancléřka prezidenta Jana Vohralíková nebo místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka,“ uvedl tajemník Dnů lidí dobré vůle Josef Kořenek.

Samotnému koncertu předcházela Modlitba za vlast, která se konala v bazilice ve spolupráci s Armádou ČR, dobrovolnými hasiči, Orlem, skauty a dalšími. P. Josef Čunek z velehradské farnosti během modlitby apeloval, abychom se všichni modlili za mír ve světě. Letošní modlitba za vlast připomněla dvě významné osobnosti novodobých dějin – Antonína Cyrila Stojana a Josefa Karla Matochu. S biskupem Josefem Nuzíkem, administrátorem olomoucké arcidiecéze, spolupředsedali pražský arcibiskup Jan Graubner a kardinál Dominik Duka.

SVOL informuje

text: Ing. Marie Růžková, Jana Divišová

foto: Bc. Petr Kubánek

Jednání s ministrem životního prostředí

V polovině června uspořádal SVOL jednání s ministrem životního prostředí Petrem Hladíkem a dalšími pracovníky resortu, aby diskutovali nad otázkami podpory novely zákona o lesích, myslivosti, o implementaci nařízení EU o obnově přírody a především o spoluúčasti ministerstva na finanční podpoře lesníků za adaptační opatření a udržování bezlesí pod elektrovody. Ministr slíbil širší spolupráci s nestátními vlastníky lesů a přislíbil zapojení SVOLu do přípravy legislativních předpisů.

Jednání s Ministerstvem zemědělství

Na začátku května proběhlo první kolo pracovního jednání k návrhu preferenčních kritérií projektových lesnických intervencí pro podzimní kolo příjmu žádostí Strategického plánu společné zemědělské politiky. Na základě připomínek SVOL bylo odsouhlaseno zvýšení podpory drobným vlastníkům lesa, snížení požadovaného podílu z lesnictví a zpracování dřeva na celkových příjmech firmy a navýšení zastoupení šetrných technologií.

Novela zákona o silničním provozu

Během května a června absolvovali zástupci SVOL řadu jednání s našimi zákonodárci ve věci novely zákona o silničním provozu. Poslankyně Zuzana Ožanová ve spolupráci se SVOL podala pozměňovací návrh k návrhu novely zákona o silničním provozu, který obsahuje zrušení povinného bočního odstupu při předjíždění cyklisty 1,5 metru na účelových komunikacích (lesní a polní cesty). Na většině polních a lesních cest nelze požadovanou odstupovou vzdálenost s ohledem na jejich konstrukční parametry, zejména šířku a absenci výhyben, dodržet. Legálně není možné cyklistu v lese předjet, protože většina cest v lese je 2,5 široká. Vymáhat takovou povinnost je podle SVOL technicky absurdní. Garanční hospodářský výbor zaujal k pozměňovacímu návrhu neutrální postoj. Pro přijetí návrhu ve 3. čtení se však nepodařilo v Poslanecké sněmovně zajistit většinu hlasů. Návrh byl postoupen do Senátu, který by se jím měl zabývat na schůzi 2. srpna.

Nařízení o obnově přírody

13. července projednávalo plénum Evropského parlamentu návrh nařízení o obnově přírody. Ve spolupráci s našimi partnerskými organizacemi ELO a CEPF a na základě komunikace s vybranými europoslanci se podařilo dosáhnout některých významných změn oproti předloženému návrhu. Promítly se v něm zásadní připomínky k tomu, že Evropská komise v návrhu stanovila nerealistické a neudržitelné cíle v obnově přírody, nezohledňovala hospodářské a sociální dopady opatření, dopady změny klimatu na ekosystémy, práva vlastníků lesů/půdy, administrativní zátěž a nedostatek finančních zdrojů. Zásadní změnou je to, že by se nařízení mělo vztahovat na stanoviště Nature 2000, na obnovu degradovaných systémů.

SVOL informuje

text: Jana Divišová. foto: Archiv SVOL.

Den otevřených lesů 2023

SVOL a jeho členové navázali na loňský pilotní ročník akce pro širokou veřejnost Den otevřených lesů. Akce proběhla v sobotu 13. května na čtyřiceti místech naší republiky. I přes nepřízeň počasí přišly tisíce malých i velkých návštěvníků. Potvrdilo se, že Den otevřených lesů má velký potenciál propojovat veřejnost a nestátní vlastníky lesů zejména v regionech. Letošní ročník akce se konal pod záštitou tehdejšího ministra zemědělství Zdeňka Nekuly, který osobně navštívil Městské lesy Znojmo.

Na vybraných místech čekaly návštěvníky komentované vycházky s lesníky, ukázky práce s lesní technikou či koňmi, tvořivé dílničky pro děti i rodiče, soutěže a kvízy s lesnickou a mysliveckou tematickou, nebo třeba střelba z luku či ze vzduchovky. Někde hrála živá hudba a nabízelo se drobné občerstvení. Tradičně největší zájem byl o ukázky přibližování dřeva koněm, možnost osobně si vyzkoušet některé činnosti a aktivity lesní pedagogiky.

Den otevřených lesů 2023. Foto: Archiv SVOL.

ALSOL hledá velikány mezi stromy

Nachází se na Vašem úseku mimořádně velký strom, který nemá žádné označení statusu „výjimečný“?
Pošlete nám jej i s jeho parametry a pochlubte se, jaké velikány má právě Vaše poleší.

Smrk z poleší Domašov

Smrk ztepilý
Picea abies

Poleší Domašov
Úsek 407

Průměr kmene: 103 cm
obvod kmene: 324 cm
výška: 39 m
objem: 11,35 m³

A jaký je ten Váš?
posílejte tipy na alsol@alsol.cz

ORGANIZAČNÍ novinky a zajímavosti

OPTIMALIZACE PDS PROPLA

Text: Ing. Otakar Martinát

V průběhu prvního pololetí letošního roku došlo k nahrazení mapových modulů v lesnickém programu PDS Propla. Nový mapový modul nahradil původní mapový modul, který pocházel ještě z 90 let, byl tehdy na vysoké úrovni, ale jeho vývoj se z neznámých důvodů zpomalil a zastavil, takže již dnes nevyhovoval současným požadavkům na práci s mapou. Nový mapový modul dosahuje vysoké kvality zobrazených map a umožňuje komfortní práci s velkou škálou možností tvorby náčrtů, poznámek a získávání informací za pomoci GPS a ve spojení s lesní hospodářskou evidencí a hospodářskou knihou. Funguje jak ve spojení s výrobním programem PDS ProPla na vzdálené ploše, tak i přímo přístupem z webového prohlížeče.

Základními vstupy jsou údaje lesních hospodářských plánů – grafika i alfanumerika, a dále tematické náčrtů např. mysliveckých zařízení. Výstupy tvoří především projekty jednotlivých náčrtů, především holin a následných obnov.

Jaké jsou hlavní výhody nových modulů?

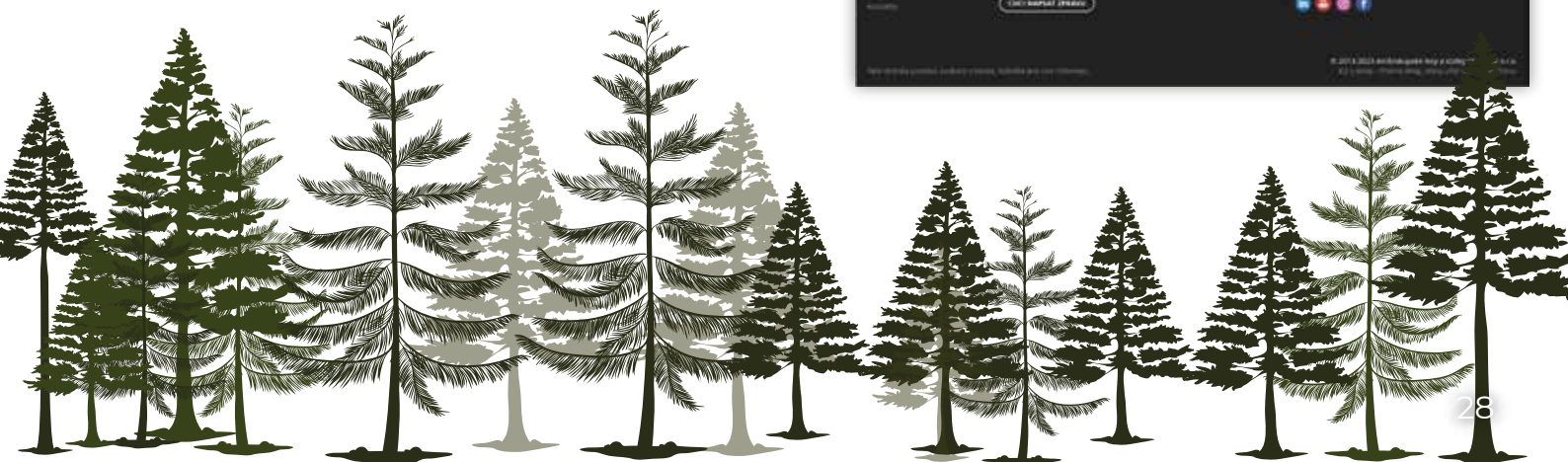
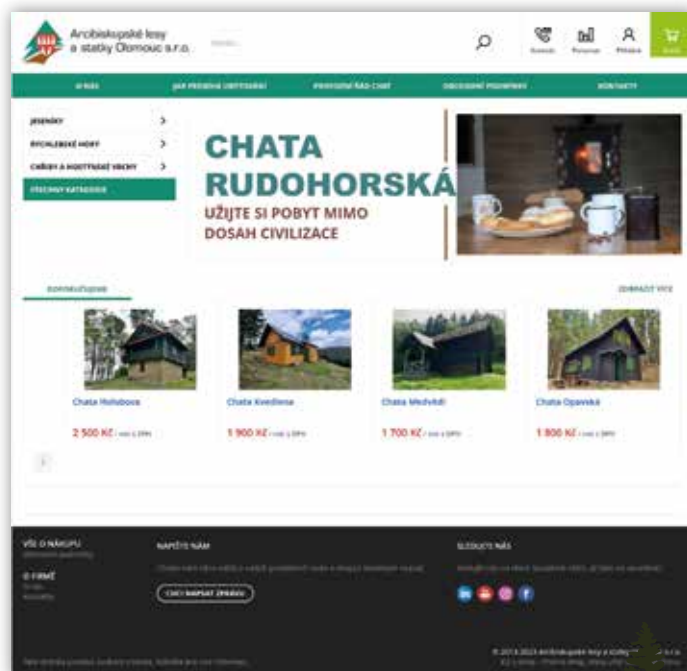
Základní vizí využití nových možností spojených s mapovým modulem je především grafická prezentace holin, zalesnění a oplocek za účelem zpřehlednění a identifikace provedených těžebních a pěstebních zásahů, indexů holin a na to navazujícího plnění zákonem stanovených dob pro zalesnění a zajištění lesních porostů. Zlepší se tím nejen přehled hajných o svěřeném úseku, ale také vedoucího polesí a techniků, kteří budou mít snazší přístup k informacím a jejich následným řešením. Důležité jsou i pro pracovníky ústředí – zvláště jako podklad pro dotace a následné obnovy lesních hospodářských plánů. Modul umožňuje jednotlivým zaměstnancům také to, že si mohou tvořit své uživatelské náčrtů a poznámky, které jim slouží k dalším pracovním činnostem, evidencím apod.

SPUŠTĚN E-SHOP PRONÁJMU CHAT

V polovině července spustily Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. nové webové stránky k objednávání krátkodobého pobytu na loveckých chatách.

Automatizovaný systém slibuje uživatelsky atraktivnější prostředí a zároveň usnadní práci správcům jednotlivých chat.

Rezervační eshop umožní zájemcům filtrovat nabízené chaty dle jejich dostupnosti, kapacity či přístupu k vodnímu zdroji. Platbu bude možné nově provádět předem na účet, takže správci chat nebudou nuceni manipulovat s hotovostí. Automatizovaný systém zároveň vystaví také povolení k vjezdu ke konkrétní chatě na dobu rezervovaného pobytu. Stávající rezervace provedené na původním rezervačním formuláři jsou platné, nové rezervace budou správci chat přijímat pouze přes nově spuštěný eshop. Přístup k eshopu je standardní cestou přes web www.alsol.cz > pronájem loveckých chat.

Extra příloha

Zlatohorský lesmistr Josef Buschek, autor prvních rakouských objemových tabulek

text: Mgr. Matěj Matela, Vlastivědné muzeum Jesenicka

Od poloviny 18. století, kdy se v našich zemích začalo formovat moderní lesnictví, působila v oblastech dnešního okresu Jeseník dlouhá řada šikovných nadlesních, hajných či podlesních svědomitě dbajících o stav zdejších lesních porostů, do roku 1945 patřících ve své většině vatislavskému arcibiskupství. Vzhledem k vysídlení původního německého obyvatelstva se však na tyto muže zapomeno. Pojďme si tedy postupně ty nejvýraznější a nejzajímavější z nich připomenout.

Naše vyprávění o jesenických fořtech z dob staré c. k. monarchie započneme člověkem, jehož jméno se s nástupem druhé poloviny 19. století skloňovalo, bez jakékoliv nadsázky, na hájovnách od Aše po transylvánský Temešvár. Lesníkům napříč zemí totiž svým nedlouhým, o to více však přelomovým dílem ušetřil hodiny práce. Avšak nepředbíhejme.

Mladým nadlesním ve Zhoří u Rosic

Dne 17. dubna 1826 se v Jevišovicích u Znojma narodil Josef Buschekovi, hajnému ve službách rodu Ugartů, a jeho ženě Kateřině syn Josef. Lesníkem byl rovněž chlapcův strýc a zároveň kmotr Johann, a malý Josef tak zřejmě již od dětství tušil, jaké povolání si zvolí. Stát se hajným však v dobách Buschekova mládí nebylo zdaleka tak snadné, jako je tomu dnes. Studium na prestižním lesnickém ústavu v dolnorakouském Mariabrunnu si mohli dovolit jen mladíci z dobře situovaných poměrů a dvoutřídní lesnická škola na Úsově se otevřela až v říjnu 1852. Většina moravských a slezských zájemců o tuto profesi se proto musela nechat zaškolit za plného provozu na některém z blízkých polí. Úroveň získaného vzdělání jednotlivých adjunktů se tím sice přirozeně značně různila, avšak základní znalosti oboru přece jen obvykle dostali. Značnou výhodu pak měli ti hoši, kteří mohli nastoupit na školení ke svému otci. Tuto možnost ale Josefu Buschekovi osud nedopřál, neboť jeho otec zemřel již roku 1836. Zůstává tedy otázkou, kde se vlastně Josef mladší vyučil. Úvahy nás nutně přivádí ke zmíněnému strýci-lesníkovi Johannovi, potvrdit to ale s jistotou nelze.

Další nalezená stopa Josefa Buscheka pochází až z počátku 50. let, kdy působil jako nadlesní (něm. Oberförster) ve Zhoří, dnes Zálesná Zhoř, obci spadající tehdy pod panství Rosice. Zde se Buschekovi dostalo nanejvýš kvalitního vzdělání v oboru – jeho nadřízeným byl totiž lesmistr Anton Ziernfuss, velice schopný odborník, jenž řadu let působil jako předseda Moravsko-slezského lesnického spolku. Již zanedlouho se Buschekovi práci dostalo patřičného uznání. V červnu 1852 zavítala na jeho revír odborná exkurze, jejíž účastníci nestačili

žasnout nad mimořádně kvalitním stavem jemu svěřeného porostu – jmenovitě mladého pana nadlesního chválili za vynikající výšku smrků, borovic a jedlí a jejich dokonalou sbíhavost, slovy předminulého století plnodřevnost. Nadlesní Buschek poté slovně kolegy upozornil na výsledek srovnávacího experimentu, založeného na bočním mechovém pokryvu záhonků se semenáčky a jejich každodenní zálivce. Semenáčky díky Buschekově metodě vyklíčily za pouhých osm dní, zatímco ostatní semena – byť rovněž zalévána a zasazena do téže půdy, jen bez mechového pokryvu – vyklíčila až za 14 dní, což přítomné značně zaujalo. Lesmistr Ziernfuss musel být nepochybně nadmíru spokojen nejen s profesní úrovní, ale i samotnou osobou svého podřízeného. V opačném případě by totiž nejspíše nesvolil k tomu, aby Buschek pojal 12. dubna 1851 jeho dceru Marii za manželku.

Hmotové tabulky dle rakouských měř

Zásadním mezníkem v životě Josefa Buscheka se stal rok 1855. Tehdy mu v lesnickém časopise Verhandlungen der Forst-Section für Mähren und Schlesien vyšlo na první pohled nenápadné dílo s dlouhým názvem Des königl. bair. Ministerial-Forst-Einrichtungs-Bureau's Massen-Tafeln zur Bestimmung des Inhaltes der vorzüglichsten deutschen Waldbäume aus dem Durchmesser auf Brusthöhe und der ganzen Länge. Padesát stran zaplněných tabulkami však doslova změnilo dějiny našeho lesnictví.

Dřevní objem neporaženého stromu byl až do 18. století odhadován pouze zkušeným zrakem lesníků. Až roku 1804 vytvořil německý lesník Heinrich Cotta první objemové, též hmotové či lesnické, tabulky, roku 1846 značně rozšířené. Vznikly tak velice přesné tabulky pro smrk, jedli, borovici, modřín, buk, dub a břízu (v případě absence tabulky pro konkrétní dřevinu byly využívány tabulky dřevin s podobným růstem, což platí dodnes). Tento o poznání snazší způsob určení objemu stromů uvítali rovněž lesníci rakouské monarchie, avšak vzhledem k odlišným mírám v Bavorsku a našem mocnářství museli čísla složitě převádět. Odhady jednotlivých stromů i celých porostů se tak zbytečně protahovaly. A byl to právě devěťadvacetiletý Josef Buschek, kdo tyto tabulky převedl na míru rakouskou. „Tato záslužná a namáhavá práce si zaslouží mnohem větší rozšíření mezi rakouskou lesnickou veřejností, než se ve skutečnosti zdá, neboť výrazným způsobem usnadňuje podnikání v oblasti oceňování lesních porostů,“ nešetřil chválou Franz Grossbauer, profesor v Mariabrunnu.

Skutečnost, že se neznámému mladému nadlesnímu kdesi od Brna podařilo tak výrazně usnadnit práci tisícům svých kolegů,

přirozeně neunikla ani jedné z nejvýraznějších postav rakouského lesnictví 19. století Juliu Micklitzovi (1822–1885). Tento znamenitý odborník, o němž jsem pojednal na stránkách tohoto periodika v 1. čísle roku 2022 v souvislosti s obnovením jeho hrobu, proslul mimo jiné rovněž tím, že si své nejbližší spolupracovníky a podřízené pečlivě vybíral. Když se proto roku 1861 stal vrchním lesmistrem (něm. Oberforstmeister) biskupských lesů se sídlem v Jeseníku, začal vytvářet tým co nejschopnějších odborníků. O šest let později tak do kolektivu biskupských lesníků přibyl Josef Buschek, jehož Micklitz ustanovil hlavou lesního úřadu ve Zlatých Horách.

Lesmistrem ve Zlatých Horách

V roce 1867 tedy bezdětní manželé Buschekovi přesídlili z hornorakouského Rosenhofu do slezského Cukmantlu, od roku 1948 Zlatých Hor, městečka ležícího na samé hranici s Pruskem, proslulého středověkou a raně novověkou těžbou drahých kovů. Pod zdejší lesní, chceme-li lesmistrovský, úřad (něm. Forstamt) spadala zhruba třetina lesů vratislavského biskupství ležících na území Rakouského císařství. Buschek se tak coby zlatohorský lesmistr (Forstmeister) stal hlavním hospodářem na malebných a hustě zalesněných revírech Zlaté Hory, Heřmanovice, Rejvíz, Železná a Vidly.

Micklitz záhy seznal, že měl při své volbě nanejvýš šťastnou ruku. Již následující rok svého působení na biskupských statcích musel Buschek řešit neblahé důsledky jedné z nejničivějších větrných katastrof, které v 19. století Jeseníky postihly – 7. prosince 1868 se přihnala orkána a 11. prosince vichřice. Jen ve zlatohorských lesích padlo 25 518 sáhů dřeva, jež bylo zapotřebí co nejrychleji vytěžít. Buschek se spolu s podřízenými s vervou sobě vlastní pustil do náprav škod a již zanedlouho se lesy Zlatohorské a Medvědské hornatiny opět staly výkladní skříní biskupského panství.

Pod lesmistrem Buschekem zároveň pracovala či započala svou kariéru celá řada jmen, která se pro jesenícké lesnictví starého mocnářství stala legendárními. Jen namátkou se jednalo o Johanna N. Peschkeho, nadlesního v Železné, později lesmistra v Žulové, či videlského nadlesního Huga Pekarka, svérázného průkopníka lyžování. Zatímco výše jmenovaní spojili svůj pracovní život s Jeseníkem, Gustav Robert Förster, který jako adjunkt začínal právě u Buscheka, se vypracoval až na dvorního lovcího císaře Františka Josefa I. Förster byl zároveň Micklitzovým synovcem – skutečnost, že jej strýc svěřil právě do Buschekových rukou, je taktéž více než výmluvným ukazatelem schopností zlatohorského lesmistra.

Vedle pracovní náplně si činorodý Buschek vyhradil čas k tomu, aby se zapojil do celé řady aktivit. Působil kupř. jako předseda okrašlovacího spolku, dlouhá léta zasedal v obecní radě, byl čestným členem spolku veteránů a Jednoty katolických tovaryšů. Patřil do třicetileté rady, jejímž cílem bylo napojit horské oblasti Jeseníků na Severní dráhu císaře Ferdinanda, přispíval do diskusí týkajících se novinek v oblasti rakouského

lesnictví apod. Nebýt nešťastného zápalu plic, jímž lesmistr Buschek těžce onemocněl na podzim roku 1888, jistě by v pilné práci, jakou odváděl po celý život, pokračoval i nadále. Chorobě podlehl 3. listopadu 1888.

I navzdory tomu, že z budovy zlatohorského lesního úřadu ještě vlál černý prapor, pět biskupských revírů nebylo možné ponechat bez řádné správy dlouho. Již několik dní po pohřbu proto na pozici lesmistra nastoupil Josef Smetaczek, toho času vrchní lesní inženýr (něm. Oberforstingenieur) v Jeseníku a shodou okolností taktéž jihomoravský rodák. Jak seznáme v dalším čísle tohoto periodika, stal se vskutku důstojným nástupcem jednoho z nejvýznamnějších mužů v zeleném, kteří kdy v oblasti Jeseníků působili.

Článek vychází ze studie uveřejněné Sborníkem Státního okresního archivu Znojmo roku 2022.

Josef Buschek. Foto: archiv Vlastivědného muzea Jesenícka.

Rozhovor:

úskalí oprav loveckých chat

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. jen v letošním roce zahájily rekonstrukci bezmála dvaceti loveckých chat. Jaká jsou specifika takových rekonstrukcí? Odpovídají kolegové ze správního oddělení Petr Zapletal a Ing. Ondřej Truneček.

odpovídá Petr Zapletal, referent HIM

Jak staré chaty průměrně jsou a nacházíte na nich nějaká specifika?

Stáří chat odhaduji zhruba od 80 do 100 let (pozn. redakce - chaty jsou staré minimálně 100-120 let), nejsem u Arcibiskupských lesů a statků Olomouc s.r.o. tak dlouho, abych toto mohl zcela přesně posoudit. Všechny chaty jsou dřevěné, rozměrově a vnitřním uspořádáním dost podobné, hodně chat je postaveno mimo příjezdové komunikace. Voda v chatách není, pouze ve studánkách vedle chat a mají mimo budovu suché WC. Jedinou chatou, která disponuje tekoucí vodou a toaletou je chata Holubova na polesí Chvalčov.

Co obvykle bývá na chatách v nejhorším stavu nebo vyžaduje nutnou rekonstrukci?

V nejhorším stavu bývá u chat nejčastěji střecha a krov, dále pak celá podezdívka na které chaty stojí. Nejhorší na rekonstrukci chat je výměna obvodových trámů nosných stěn a výměna stropů.

Na severu, jak se u nás říká „za kopcem“ je navíc absolutní nedostatek jakýchkoliv řemeslníků a pokud se vůbec nějaký najde tak cenově je většinou o dost dražší než z neokrajových regionů.

Jaká je Vaše vize při opravě loveckých chat?

Snažíme se chaty maximálně zpřístupnit větší části veřejnosti. To, co doposud stačilo myslivcům, nemusí stačit turistům. Naším cílem je tedy prodloužit dobu zpřístupnění chaty jejím zateplením, novými okny, opraveným topením a v neposlední řadě novým vybavením chaty. Jednoduše řečeno, snažíme se opravit chaty pro potřeby dnešní doby, ovšem s ohledem na zachování jejího původního rázu.

Co všechno ovlivňuje technický stav chat v průběhu času?

V největší míře asi vlhko. Většina chat je obklopena stromy, a jelikož jsou v nich stará okna, která nemají možnost větrat, je vlhko i v chatě. Zde se daří plísním, mravencům a myšicím. Proto se snažíme prosvětlit okolí chaty, vyměnit stará okna za nová s ventilačkou a vyměnit střešní krytinu aby do chat nezatékalo. Hodně záleží i na přístupu daného hajného, jak svoji chatu zná a jak se o ni stará.

Jak byste, podle Vás, optimalizoval rekonstrukce chat?

Je třeba se zaměřit na celkovou opravu chat. Vybrat v roce na daném polesí třeba jen jednu chatu, kterou opravíme kompletně, než skákat z jedné chaty na druhou a látat nastalé problémy. V tomto musím vyzdvihnout např. spolupráci s polesím Rejvíz, kde jsme opravy prováděli právě v tomto režimu. Vloni se provedla kompletní rekonstrukce Opavské chaty a letos se provádí celková oprava u chaty Tetřeví a Cikánky.

odpovídá Ing. Ondřej Truneček, referent HIM

Jak staré chaty průměrně jsou a nacházíte na nich nějaká specifika?

Přesným stáří chaty většinou neznáme. Někde se dochoval na trámu např. nápis tužkou s letopočtem a jmény, který tam nechali tesaři. Ale ani tady to někdy nemusí být rok vzniku, spíše pozdější přestavby. Např. na Domašově jsme při opravách chat zjistili, že původní je v chatě jedna místnost a později před první sv. válkou, či mezi válkami, přistavěli chodbičku a další místnost. Chaty tak dostaly podobný půdorys a vnitřní uspořádání. Ale ten prazáklad je prokazatelně u některých už v 19. století. A pak je potřeba si uvědomit, že už mnohem dříve, než začalo lesnické hospodaření v dnešním smyslu, tak do lesa a hor chodili dřevorubci, uhlíři, horníci a lovci a jiní. I oni potřebovali ke své práci (pracovali na místě několik dní v kuse) nějakou ochranu a útočiště a budovali své chýše - chaty už o mnoho století dříve. Specifické je určitě to množství chat v Jeseníkách, to je unikátní. A to už desítky chat vyhořely nebo byly zbourány. Taky ta jedinečná atmosféra každé chaty, lovecké a jiné zážitky, lidské příběhy, které jsou s jeseníckými chatami spojeny. Vždyť jen kolik to muselo dát práce! Natahat na nepřístupné místo všechn materiál a postavit útulnou chatu s kachlovými kamny. Když v lese potkávám slogan „Lesy – víra – tradice“, přál bych si, aby se promítl i do řádné péče o chaty a uvědomění si bohatství, které nám zanechaly předchozí generace lesníků.

Co obvykle bývá na chatách v nejhorším stavu nebo vyžaduje nutnou rekonstrukci?

Někdy úplně všechno. Já se v poslední době zaměřil na opravy kachlových kamen, ty byly už dosti žalostné. Na to množství rozběhnutých oprav řemeslníci rozhodně nestačí. Není to totiž obyčejná zednická, tesařská práce, která by se dala nějak znormovat. Ne každý ji chce dělat, je to daleko, vysoko, bez elektřiny. Třeba polovinu nebo i více času práce řemeslníka tvoří příprava. Tzn. materiál na opravu chaty na místo vůbec dostat. Někdy musí nastoupit šerpové a vše po troškách vynášet nahoru. Pak často následují otázky „A co jste tam tak dlouho dělali?“ Na to je nejlepší odpověď: vezmi si na rameno trám na krov a vystoupej s ním třeba na Hubertku.

Jaká je Vaše vize při opravě loveckých chat?

Rád bych, aby si chaty uchovaly trochu původního ducha, jednoduchost

Rekonstrukce chat v roce 2023

CELKOVÁ REKONSTRUKCE

Tetřeví
Cikánka

Rejvíz
Rejvíz

ČÁSTEČNÁ REKONSTRUKCE

Jelení palouk
Zaječí skok
Hubertka
Maloklínská
Kvedlena
Mlýnská
Rudohorka
Jeřábčí
Na treplu
Medvědí
Svazarmovská
Jelení
Chaloupka

Domašov
Domašov
Domašov
Domašov
Domašov
Domašov
Vápenná
Vápenná
Vápenná
Vápenná
Vápenná
Domašov

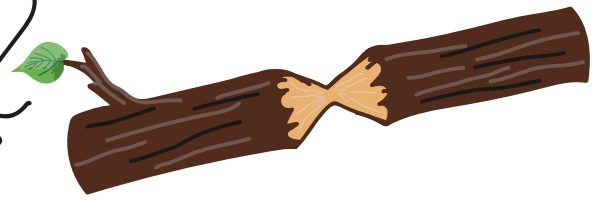
a přežily další staletí. Lov se na chatách odehrává už čím dál méně, lesní dělníci a dozorcí tam už také nespí, takže další využití vidím v lidech, kteří na chaty jezdí a chatu si půjčují.

Co všechno ovlivňuje technický stav chat v průběhu času?

Nejhorší pro chatu je, když ji hajný nemá rád. Nejezdí tam, péči o chatu bere jako další povinnost která ho stojí čas, chatu nevětrá a netopí v ní, nechce ji půjčovat. Když chata pravidelně žije, je to pro ni to nejlepší, pak stačí jen drobné průběžné opravy. Když se chata na roky zavře, je to její pozvolná smrt.

Chaty jsou rodinné stříbro naší společnosti, na krásných místech Jeseníků a Rychlebských hor. Jezděte tam občas a říkejte to i svým známým !

Co máš šere?

Ploskohřbetka smrková

Cephalcia abietis

text: Ing. Pavel Bednář

Minule jsme si představili Klikoroha Borového a v tomto čísle si představíme dalšího z kalamitních škůdců, kterým jsou ploskohřbetky, konkrétně se něco dozvíme o ploskohřbetce smrkové.

Dospělci ploskohřbetky mají zploštělé, 11–14 mm dlouhé tělo. Hlava a hrud' jsou převážně černé. Hlava je velká, hranatá, s dlouhými niťovitými tykadly a mohutnými kusadly. Zadeček samečků je červenavě hnědý s tmavými příčnými proužky; zadeček samic je zaoblenější, olivově nazelenalý, svrchu na 1. článku černý. Nohy jsou žlutohnědé. Blanitá křídla o rozpětí 20–27 mm jsou průhledná, s tmavou žilnatinou. Mladé housenice jsou světle špinavě zelené s tmavší hlavou. Dorostlé housenice jsou převážně sytě zelené, část je však zlatavě žlutá. Přítomny jsou 3 páry hrudních nožek a 1 pár pošinek na konci těla. Vajíčka jsou válcovitě zaoblená, tmavě zelená. Kukla je sytě zelená nebo žlutavá, 10–15 mm velká.

Dospělci se rojí, v závislosti na nadmořské výšce, od poloviny dubna do začátku července. Oplodněné samičky kladou vajíčka po malých skupinkách na starší jehlice. Po 2–4 týdnech se líhnou mladé housenice, které se soustřeďují do úžlabí větví, kde vytváří společné předivové vaky, v nichž se jednotlivě ukrývají. Živí se staršími jehlicemi, letorosty ožirají pouze v případě nutnosti. Nejčastěji v průběhu 2. poloviny srpna housenice dokončují svůj žír a padají z živné dřeviny na zem, kde si v 5–15 cm hloubce vytvářejí hladkou dutinku, kde 1–3 roky přeléhají v tzv. diapauze. Na konci období diapauzy, zpravidla na podzim, se na hlavě housenic vytváří tzv. pulpální oko. Na jaře následujícího roku se housenice s pulpálním okem kuklí. Asi za 3 týdny se rojí dospělci.

Ploskohřbetka smrková je typický škůdce především starších stejnorodých a stejnověkých smrkových porostů. Přemnožuje se především v podhorských a horských polohách v nadmořských výškách od 600 do 1000 m n. m. Silné defoliace korun při přemnožení mohou následně vést až k celkovému odumření dřevin. Kontrola výskytu ploskohřbetky se provádí převážně odběrem housenic z tzv. půdních sond. Ty se kopou zejména na podzim, nebo pro upřesnění též na jaře. Sondy mají rozměry buď 25 x 25 cm, nebo 50 x 50 cm, půda a hrabanka se musí prohledat až do hloubky 25 cm (v místech, kde je vyšší vrstva humusu, zimují housenice hlouběji). Za kritický počet (při kterém hrozí silný žír nebo holožír) se považuje 100 a více rojivců na 1 m².

Případný obranný zásah se provádí leteckou aplikací insekticidů, používají se převážně biopreparáty na bázi tzv. blokátorů syntézy chitinu.

zdroje:

Ploskohřbetka smrková. Atlas poškození dřevin: lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně [online]. [cit. 2023-07-29]. Dostupné z: <https://rumex.mendelu.cz/atlasposkozenidrevin/index.php/ploskohrbetka-smrkova/>

Ploskohřbetka smrková. Zdroj: insecta.pro

Napadení ploskohřbetkou. Zdroj: invasive.org

rubrika MIMO TÉMA

Legendární designové hodinky PRIM MYSLIVEC

Text: Jakub Obšil

zdroj informací: Primky (Libor Hovorka, 2018)

Starší generace si jistě pamatuje na hodinky Prim, které v různých variantách zdobily velké množství zápěstí v tehdejší Československu. Aby ne, Československo se po pěti letech vývoje v roce 1954 se svým prototypem prvních náramkových hodinek připojilo k dalším sedmi výrobcům světa: tradiční Švýcarsko, Německo, Velká Británie, Francie, USA, Sovětský svaz a samozřejmě Japonsko. My se však přesuneme o necelých 20 let dopředu, kdy se do prodeje v roce 1972 dostal pro širokou, nejen mysliveckou veřejnost, model „Myslivec“.

DESIGNÉRA HODINEK OBVINILI Z NACISMU

K vývoji těchto hodinek se traduje zajímavý příběh, bylo rozhodnuto, že na zeleném číselníku by měl být tradiční myslivecký symbol. Konstruktor chtěl proto použít motiv zjevení svatého Huberta, a to hlavu jelena se zlatým parožím, mezi kterým září kříž. Ten však v dobách normalizace nebylo možné použít, a tak konstruktor zaměnil tento náboženský symbol za rovnoramenný klínový kříž. Nešťastně volený symbol silně připomínal německý válečný kříž. Při představování návrhu byl konstruktor tohoto číselníku dokonce vyhozen z kanceláře ředitele a obviněn z propagace nacismu. Daný návrh musel proto ihned přepracovat. Místo kříže byla použita smrková ratolest a tato varianta byla nakonec přijata do výroby.

NOVÁ MÓDA STARÝCH HODINEK

V posledních letech zástupci napříč generacemi objevili kouzlo starých natahovacích hodinek a rozmohl se velký boom v jejich nakupování. Vzhledem k obnošeným stavům velkého množství těchto hodinek vzniklo několik málo těch nejzajímavějších (a samozřejmě nejdražších) modelů v novodobé kopii, kdy bylo znovu vyrobeno nové pouzdro, ručky a ciferník, do kterého je vložen originální strojček Prim z původních hodinek. Mezi tyto nově „vyráběné“ modely, mezi kterými najdete hodinky jako je Prim Sport I. i II. generace nebo Diplomat, patří samozřejmě i tzv. Myslivec.

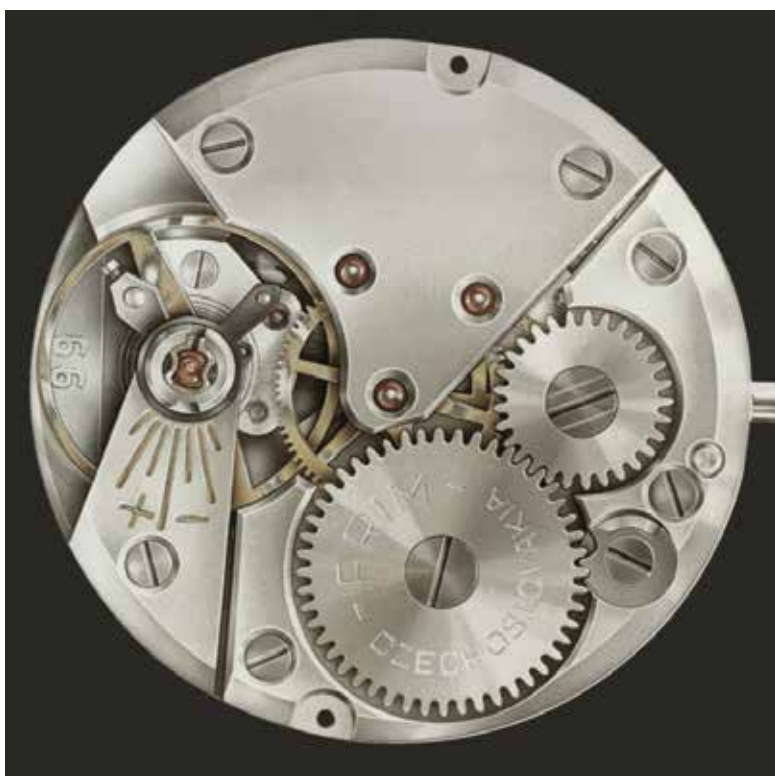

Myslivecké hodinky PRIM. Zdroj: prosteprim.cz

V hodinkách „tluče“ nejúspěšnější strojček v historii domácího hodinářského průmyslu, a to kalibr 66. Ten byl ve výrobě od roku 1964 až 1992, tedy celých 28 let, za kterých bylo vyrobeno okolo devíti milionů strojčků tohoto typu. Strojček má díky své konstrukci při běžné údržbě takřka neomezenou životnost.

KOLIK BYSTE DALI ZA STARÉ HODINKY?

Hodinky Myslivec se do dnešní doby těší velké oblibě nejen mezi myslivci, ale i mezi sběrateli a jejich cena se pohybuje od čtyř do deseti tisíc.

Kalibr 66. Zdroj: Primky, Libor Hovorka.

Myslivecké (a střelecké) okénko

Lesní zkoušky ohařů

Na začátku srpna proběhly v okolí Velehradu na polesí Kroměříž Lesní zkoušky ohařů, kterou pořádal Okresní myslivecký spolek Kroměříž. Významnou kynologickou akci podpořily také Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o., které poskytly prostory v rámci honitby Velehrad nedaleko obce Nová Dědina i organizační výpomoc při samotné akci.

Lesní zkoušky ohařů. Zdroj: archiv OMS Kroměříž.

Vítězné kategorie Jednotlivci ve Střelbách SVOL zleva: Ing. Hana Bučková, Ing. Ladislav Fuchs, Bc. Lukáš Květoň. Zdroj: archiv ALSOL.

Střelby Komory círk. lesů

První červnový týden uspořádaly Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. pořadí druhé střelecké klání pro členy SVOL- Komory církevních lesů z.s. Soutěžních střelb se zúčastnilo více než čtyřicet střelců, kteří soutěžili v kategoriích jednotlivců a družstva ve střelbě na papírové terče srnce, kamzíka a prase ve vzdálenosti 50 m.

Na prvních příčkách v kategorii družstva se umístili

1. polesí Chvalčov
2. polesí Domašov
3. polesí Kroměříž
4. Biskupské lesy pstravsko-opavské
5. Lesy augustiniánského opatství

Na prvních příčkách v kategorii jednotlivci se umístili

1. Ing. Ladislav Fuchs
2. Ing. Hana Bučková
3. Bc. Lukáš Květoň

Firemní střelby ALSOL

V polovině května proběhlo tradiční sportovní klání ve střelbě na statický papírový terč malorážkovou zbraní a kulovnicí pro zaměstnance Arcibiskupských lesů a statků Olomouc na střelnici Hvězda v Kroměříži. Účastníci soutěžili v kategoriích týmy, jednotlivci a junioři. Střelba probíhala kulovnicí a malorážkovou zbraní na papírové terče prasete, kamzíka a srnce ve vzdálenosti 50 a 100 m.

Příprava terčů na firemní střelby ALSOL. Zdroj: Archiv ALSOL.

Výsledkové listiny firemních střelb

kategorie Jednotlivci

Pořadí	Příjmení, jméno	Celkem bodů	Úsek	Malorážka KAMZÍK 50r	Koef.	Body	Malorážka PRASE 50n	Koef.	Body	Kulovnice SRNEC 100r	Koef.	Body
1.	Buček Arnošt, Ing.	340	ústředí + pila	99	1	99	91	1	91	30	5	150
2.	Fuchs Ladislav, Ing.	336	140	97	1	97	94	1	94	29	5	145
3.	Bučková Hana, Ing.	332	110	98	1	98	84	1	84	30	5	150
4.	Květoň Lukáš, Bc.	330	120	95	1	95	85	1	85	30	5	150
5.	Klvaňa Tomáš	321	120	98	1	98	88	1	88	27	5	135
6.	Lenhart Tomáš, Ing.	317	130	95	1	95	82	1	82	28	5	140
7.	Polách Jan, Ing.	316	140	99	1	99	72	1	72	29	5	145
8.	Maňásek Jan	312	110	96	1	96	71	1	71	29	5	145
9.	Hruška Petr	311	120	93	1	93	78	1	78	28	5	140
10.	Rolinc Petr, Ing.	309	ústředí + pila	87	1	87	82	1	82	28	5	140

Vítězné kategorie Jednotlivci ve Střelbách SVOL
zleva: Ing. Hana Bučková, Ing. Arnošt Buček, Ing. Ladislav Fuchs.

Vítězné kategorie Junior ve Střelbách SVOL, Jiří Schmidt.

kategorie Junior

Pořadí	Příjmení, jméno	Startovní číslo	Malorážka SRNEC
1.	Schmidt Jiří	91	91
2.	Böhmová Monika	87	84
3.	Zádrapová Alžběta	92	79
4.	Ptáčnicková Lucie Bc.	98	77
5.	Dostálová Magdalena	100	76
6.	Werdichová Zuzana	93	70
7.	Švubová Veronika	95	64
8.	Obšilová Dagmar, Mgr.	94	59
9.	Haarbeck Nataša Ing.	89	56
10.	Nagy Věra	99	55
11.	Kriklová Monika Ing.	97	54
12.	Podzimková Věra	90	52
13.	Fialová Marcela	88	51
14.	Zapletal Petr	86	35
15.	Kušnierová Ivana Mgr.	96	27
16.	Kočířík Petr	85	17

Vítěz kategorie Tým - polesí Domašov. Zdroj: Archiv ALSOL.

kategorie Tým

Pořadí	Polesí	Průměr
1.	140	246,4
2.	120	245,6
3.	ústředí	240,0
4.	110	238,3
5.	160	232,1
6.	130	214,0
7.	150	126,3

KAMZÍK Z BŘIDLIČNÉ

Myslivecká povídka na námět Jaromíra Berana

Dle vyprávění lesníka Jaromíra Berana napsal Pavel Sztwrtnia

Je konec listopadu 1987. Povětrnostní podmínky pro dnešní den nejsou zrovna ideální. Na kraji leží mlha a panuje počasí s velmi omezenou viditelností. Od rána sedím v kanceláři polesí Sedmidvory a spolu s polesným, Ing. Crhou, poněkud netrpělivě čekáme na příjezd významného loveckého hosta. Ředitel našeho lesního závodu mu vystavil povolenku k lovu kamzíka III. Věkové třídy.

Přiblížila se osmá hodina a stále se nic neděje. Až pojednou se z mlhy vynořují rozsvícená obrysová světla osobního auta a současně s ním vnímáme mlhou přitlumený zvuk jeho motoru. Očekávaná návštěva je konečně tady. Vystupuje ze své Tatry 613 a spolu s řidičem nás následuje do kanceláře polesí.

Po úvodních zdvořilostech následuje krátké osobní seznámení a náš polesný příchozího stručně seznamuje s tím, co ho dnes na našem polesí čeká. Kamzičí říje je v plném proudu. Polesný určuje, že budeme lovit šoulačkou na lesnickém úseku Kočičí skály. V krátkosti příchozímu vysvětluje,

že se jedná o nejsložitější způsob lovu. Na závěr mu sděluje, že budu jeho loveckým průvodcem, jehož pokyny se během lovu bude muset řídit.

Všichni nasedáme do auta a už zanedlouho konečně vyrazíme do terénu. Je štěstím, že lesnický úsek, kde máme lovit, je přístupný po úzké lesní asfaltové silničce. Tatra 613 nás nejprve vyveze do osady Klepáčov a odtud pod rašeliniště „na Skřítku“. Tady odbočíme z široké silnice a dále už pokračujeme po lesní asfaltce stále po strmém úbočí Břidličné hory (1358 m.n.m.) směrem k měsíční chatě.

Na místě k tomu vhodném zastavujeme a s hostem vysedáme. Řidič zaparkuje auto a směřuje se s tím, že tu na nás bude delší dobu čekat. Pěšky odtud vyrazíme po loveckém chodníčku mírně

stoupajícím úbočím dříve zmíněné hory.

Na kraji leží sněhová pokrývka o síle asi deseti centimetrů. Poněkud se oteplilo a následkem toho sníh taje. Padá ze stromů a naše okolí je zahaleno do husté mlhy. Nastupujeme na tzv. první chodník a v mírném stoupání po něm pokračujeme směrem k Čertově stěně. Nedaleko ní nám kříží cestu tlupa vysoké. Mlha způsobuje, že naše oči sotva dokáží rozlišit siluety jednotlivých přecházejících kusů.

Nakonec docházíme k Čertově stěně, kde jsem předpokládal výskyt kamzíků. Nacházíme tu však na ojíněném podkladu jen větší počet odtátých míst, kde rohatí gymnasté před naším příchodem odpočívali. V jejich blízkosti je plno kamzičího trusu a okolí je stále zahaleno do mlhy. Musím se nyní pružně rozhodnout, co dál.

Navrhuji hostovi, že po žlutě značené turistické cestě vystoupáme úbočím pod hlavní hřeben, do vyšších poloh. Tam snad přece jen budeme mít lepší viditelnost a tím větší šanci ulovit. Chápe moje argumenty a souhlasí.

Zkrátka už jsme v pravotočivé zatáčce turistické trasy vedoucí k Jelení studánce. V těchto místech odbočujeme na tzv. vegetační chodník, vedoucí pod vrchol Břidličné. Sněhu v těchto místech podstatně přibýlo a chůze se stává namáhavější. Zanedlouho se dostáváme do kamenného moře. Mlha sice trochu poklesla níže, je však stále pošmourná a viditelnost je omezena na vzdálenost do sto padesáti metrů.

Přímo pod vrchole hory se nečekaně dostáváme do tlupy asi patnácti kusů kamzičí zvěře, v níž jsou dva kozlí. Stáváme se tu svědky svatebních rejů kamzíků. Vše se odehrává ve vzdálenosti do padesáti metrů od nás. Starý patriarcha právě nahání mladého okolo nás. Nastává chvíle, kdy mladý kozel přijde od naší

blízkosti až na tři metry, jako kdyby tu hledal ochranu před svým sokem. Jeho starší soupeř zůstává v krytu za ním. Patriarcha několikrát výhruzně zafuní a jejich honička vzápětí pokračuje.

Je to neuvěřitelné, ale honěná obou soků teď probíhá v jakýchsi kruzích. Střídavě se honí nad chodníkem a hned zase pod ním. Při třetím kole má již host hlaveň kulovnice opřenou o moje rameno. Poté, co mladoch přeběhl okolo, vybíhá starý kozel a zastaví je až v kamenné suti na námi. Stojí teď ve vzdálenosti asi padesáti metrů od nás. Následuje můj povel ke střelbě. Vzápětí zahřmí hostova kulovnice a kamzík se láme v ohni. Přítomné kamzice rázem odbíhají. Mladý kozel se však kupodivu vrací k ulovenému kusu, jako by nechápal, co se sokovi přihodilo. Pak zřejmě navětrí pach barvy a odbíhá také.

Nevynecháme ani pohled vpravo, po hlavním hřebeni. Vše leží pod sněhem a naše nálada je opravdu slavnostní.

V autě nám řidič nalévá slivovici k připitku na Lovu zdar. Host se mi teprve nyní svěřuje s tím, jakou má radost. Je to hlavně vzhledem k tomu, že mu lékaři teprve minulý týden ukončili pracovní neschopenku, která následovala po předchozí operaci srdce. Po tomto sdělení se o mne mále pokoušejí mdloby. Nevím, co bych sis sním v těžkém terénu počal, kdyby mi tam zkolaboval.

Následně odvážíme uloveného kamzíka na polesí do Sedmidvor a posléze na ředitelství lesního závodu do Loučné nad Desnou.

Zima na Vápenné, ilustrační foto. Zdroj: Ing. Petr Rolinc.

Přestálé napětí je vystřídáno pocitem obrovského uvolnění. Oba nás přemůže spontánní radost z úlovku. Společně přicházíme ke složenému kamzíkovi. Vzápětí vybíhám kousek cesta nad hřeben, kde ulamují z kleče několik úlomků. Vracím se ke svému hostovi, blahopřeji mu a obřadně předávám střelecký úlomek.

Cestou nazpět jsem neopomněl přivlastnit si jednu z dřevěných tyčí hřebenového značení, které tu jsou uloženy na hromádce. Následují prosté věci, jakými jsou vyvržení kamzíka a jeho příprava k transportu. Ulovenému kozlovi svazujeme běhy a pomocí zmíněné tyče ho odnášíme k autu. Čtyřkilometrová cesta nazpět v těžkém zasněženém terénu je namáhavá. Terén je kluzký a při chůzi je třeba dbát zvýšené opatrnosti. Ulovený stařešina se nám pořádně pronesl. Zakrátko máme oba otačená ramena. Konečně docházíme k zaparkovanému autu.

Jsou asi dvě hodiny odpoledne. Počasí se jakoby na objednávku vyjasní. Zdá se, že okolní hory nás nyní chtějí odškodnit za předchozí nepřízeň zdejších povětrnostních podmínek. To celé podtrhuje neobyčejně obřadnou atmosféru dnešního lovu. V odpoledním slunci se nám v okolí otevírají neskutečně nádherné výhledy. Kocháme se pohledem na Rudno, Mravenčnick a Vřesník.

Na dnešní večer nás šťastný lovec pozval do restaurace Koliba v Sobotíně, kde bujaré oslavy jeho úlovku pokračují. Společně slavností posezení hosta s personálem našeho polesí do pozdních nočních hodin odpovídá mimořádnosti úlovku.

Lov kamzíka, ilustrační foto. Zdroj: Ing. Petr Rolinc.

Tip na výlet (Kroměříž)

Králův stůl

Nedaleko Jankovic, hned u hlavní cesty směrem k Velehradu, se nachází zvláštní kámen ve tvaru pomyslného stolu. Kamenný blok je složen z hrubozrnného pískovce a již ve středověku sloužil jako hraniční kámen. První zmínky o kamenném stole pochází z roku 1228 v zakládací listině Velehradského kláštera.

Vědci se však domnívají, že kámen mohl sloužit k jiným účelům již ve dřívějším období. Na kameni se totiž podařilo identifikovat keltské runy - mohlo by se tedy jednat o tzv. megalitický dolmen, který sloužil k určování dnů rovnodennosti a slunovratů.

Králův stůl je oplocen dřevěným plotem, který v uplynulých letech pomohly obnovit Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o.

Králův stůl
ukázat na mapě

Králův stůl. Foto: Jiří Schmidt.

Arcibiskupský
zámek a zahrady
v Kroměříži

Zprávy z Arcibiskupského zámku v Kroměříži

Text a foto: Arcibiskupský zámek a zahrady Kroměříž

Sněmovní sál (původní název Velká jídelna) je jedním z největších rokokových sálů v Evropě. Původně byl G. P. Tencallou projektován a využíván ke koncertům biskupské kapely a divadelním představením. V letech 1848–1849 byl místem konání Ústavodárného říšského sněmu, který mu dal i současný název.

Bohatě zdobený sál se štukovou výzdobou, nástrojnými obrazy, nadživotními portréty biskupů a lustry elektrifikovanými roku 1900 Františkem Křížíkem se v minulosti stal místem významných společenských a politických setkání.

Správa Arcibiskupského zámku a zahrad v Kroměříži, z. ú. vyhlašuje veřejnou sbírku, prostřednictvím které mohou milovníci a hudby a podporovatelé zámku přispívat na pořízení mistrovského nástroje libovolnou částkou na č. ú. **1387910344/2700**.

Tím nejznámějším je schůzka ruského cara Alexandra III. a císaře Františka Josefa I. v roce 1885.

Sněmovní sál se proslavil i ve světě filmu. Jednoznačně nejznámější z těch, které se zde natáčely, je Amadeus Miloše Formana oceněný osmi Oscary. Posledním natáčením (2021), které bylo ve Sněmovním sále realizováno, byl závěrečný díl minisérie Marie Terezie.

Pro svoji unikátní akustiku je vyhledávaným prostorem pro konání koncertů, mezi kterými převládá hudba klasická, v sále v minulosti ale zazněly také melodie jazzové, swingové, folkové či hudba etnická. Specifické podmínky koncertního sálu dobře znají taková tělesa, jako jsou Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín, Moravská filharmonie Olomouc, Filharmonie Brno, operní pěvkyně Dagmar Pecková, Magdalena Kožená, Kateřina Kněžíková, pěvci Adam Plachetka a Roman Janál, klavíriste Karel Košárek či kroměřížský rodák Boris Krajný. V sále koncertoval saxofonista Felix Slováček, houslistka Iva Bitová, legendární folková kapela Spirituál kvintet, 100členný studentský symfonický soubor z Londýna a mnoho dalších významných souborů a umělců.

V letech 2021 až 2023 prošel Sněmovní sál kompletní rekonstrukcí, která zahrnovala mimo jiné restaurování stropní malby, závěsných i nástěnných lustrů, zlacených ozdobných prvků na stěnách či opravu oken.

Po 60 letech se tak Sněmovní sál skví opět ve své plné kráse. Aby měli návštěvníci i dokonalý zážitek při koncertech klasické hudby, rozhodli jsme se pro zrekonstruovaný sál pořídit nové klavírní křídlo, a to rovnou to nejlepší – originální klavírní koncertní křídlo postavené přímo na míru Sněmovnímu sálu z dílny světově známé značky PETROF.

Arcibiskupský
zámek a zahrady
v Kroměříži

KŘÍDLO

Velké koncerty potřebují mistrovský nástroj. A kroměřížský zámek potřebuje koncertní křídlo. Pomozte ho získat pro světoznámý Sněmovní sál, který si zahrál i ve filmu Amadeus! Podpořte naši sbírku, ať to v tom krásném sále skutečně zní.

Sbírka probíhá ve spolupráci se slavným výrobcem klavírů a pianin, firmou Petrof.

PETROF

NA ZÁMEK

ZÁMEK-KROMERIZ.CZ

Více se dozvíte na našem webu <https://www.zamek-kromeriz.cz/sbirka/>
Podpořte nás na transparentním účtu 1387910344/2700.

NÁVŠTĚVA LESNÍKŮ z Mongolska

text: Mgr. Dagmar Obšilová, Ing. Václav Pecina, Ph.D.

V dubnu a květnu letošního roku hostily Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. dvě delegace lesníků, akademiků a vládních pracovníků z Mongolska. Odborníci dorazili v rámci projektu STREAM, který je financován EU a Německým spolkovým ministerstvem pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.

„Cílem exkurze byla zejména implementace zkušeností a znalostí českých principů trvale udržitelného hospodaření v lesích do mongolského vzdělávacího procesu (ať už v učebnách nebo v praktické výuce v lesích) a dále implementace do již existujícího lesního hospodaření v Mongolsku,“ vysvětluje Ing. Václav Pecina, Ph.D. z projektu STREAM, který obě delegace doprovázel.

Zahraniční návštěvníci se v rámci exkurze u Arcibiskupských lesů a statků Olomouc s.r.o. seznámily s fungováním soukromé lesnické firmy formou přednášky, kterou poskytl jednatel společnosti Ing. Arnošt Buček a dále měli možnost nahlédnout do provozu Pily Vápenná.

Přednáška o ALSOL s mongolským překladatelem. Zdroj: archiv ALSOL.

„Předmětem rozsáhlé diskuze a zájmu ze strany mongolských lesníků byla zejména logistika na pozemcích ve správě ALSOL a související správa a údržba lesních cest, která pro Mongolsko představuje velké téma,“ doplňuje Ing. Václav Pecina, Ph.D. a dodává: Lesnictví v Mongolsku je na prahu nové éry s ohledem na veřejný zájem o les, avšak naráží na nedostatek lesnických expertů a technologií.

Doposud se v Mongolsku spoléhali na přirozenou obnovu, ale vzhledem k rozsáhlým požárům, klimatickým změnám, pastevnímu tlaku, kalamitám i nelegální těžbě už nestačí a proto je třeba zvolit novou cestu lesního hospodaření. Exkurze po lesnických institucích a diskuze se zkušenými lesníky v České republice přináší obrovský přínos pro mongolské lesnictví. Můžeme jim tak ukázat cesty, jak si na sebe les může vydělat, což je zásadní pro jeho ochranu,“ uzavírá Ing. Václav Pecina, Ph.D. z projektu STREAM.

Ing. Václav Pecina Ph.D. (uprostřed) při exkurzi na kalamitní holině. Zdroj: archiv ALSOL.

Naši noví kolegové

V měsíci březnu nastoupili:

Jaroslav Vavrač

Pila Vápenná

Zbyněk Fiala

Polesí Kroměříž

V měsíci květnu nastoupili:

Jan Milčický

Polesí Rejvív

Radek Jašek

Polesí Mírov

Miroslav Zehnálek

Polesí Chvalčov

Marek Náhlík

Polesí Domašov

V měsíci červnu nastoupil:

Ivo Hečko

Ústředí

V měsíci červenci nastoupili:

Martin Židek

Polesí Kroměříž

Martin Luljak

Pila Vápenná

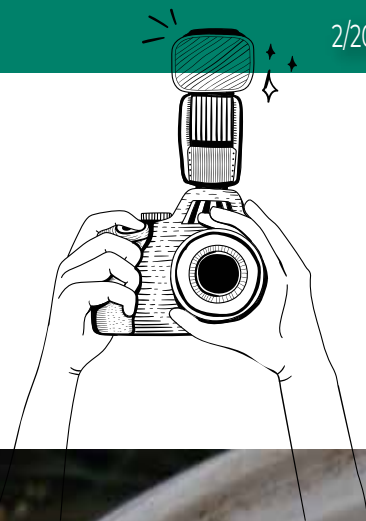
V měsíci srpnu nastoupil:

Matěj Biječek

Polesí Chvalčov

Přejeme mnoho úspěchů v novém zaměstnání.

Vaše fotografie

Ondřej Benešovský, polesí Vápenná

Kateřina Vařutová, DiS., polesí Rejvíz

Bc. Petr Kubánek, polesí Rejvíz

Ing. Hana Bučková, polesí Kroměříž

Ondřej Benešovský, ústředí

Mgr. Dagmar Obřilová, polesí Mírov

Pro pobavení

POMŮCKA: ATER, BOIS, LIKŘ, NAN, PIPE, TEK	ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA	TRUMFY	1. DÍL TAJENKY	VÝZVA	STOKA	KÓD LITVY	Přijde důchodce do obchodu: „Prosím deko salámu.“ „To si snad děláte legraci?“ rozčiluje se prodavačka. „Kdybch si dělal legraci, tak ...“			
ÚPLNÁ PORÁŽKA										
NASYPAT DOVNITŘ							DOMÁCKY ANTONÍN	FRANC. DŘEVO	OBRAZ PŮLKRUHO- VÉHO TVARU	ZÁKLADNÍ VZOREK MĚŘIDLA
CÁCHY							ANGL. SCHOPNÝ			
 NEMOC RTU		ZÍSKÁVAT SLAD. CHUŤ ANGL. TRUBKA					JEDNODU- CHÁ ANTÉNA			
PRIMÁTI				SLITINA ŽELEZA RUSKÉ POHOŘÍ						
ZNAMÉNKO KRÁSY							KURÝR SEVERO- MORAVAN			
ŘECKÝ BŮH SVĚTLA								UKAZOVACÍ ZÁJMENO 2. DÍL TAJENKY		
VĚČNĚ NESPOKO- JENÝ ČLOVĚK							THAJSKÁ ŘEKA PATŘÍČÍ JEMU			
 ČESKÝ HEREC		ZVUK PŘI PÁDU PULZOVATI					NĚM. ANO ZN. MILIAMPÉRU		HLÁSATI	KOZÁČKÝ NÁČELNÍK
MÍSTO PRO KONĚ							CÍL ISLÁMSKÝCH POUTNÍKŮ STĚNY			
SLONÍ ZUB				PŘEDVĚST ZVUK EL. ZVONKU						
PRIMÁT			COMPACT DISK (ZKR.) SIBIŘSKÝ KOZOROH				ÚRODNÉ MÍSTO V POUŠTI POPRAVČÍ			
JM. FOTBALISTY BERGERA							DŽEM ZÁPOR			
ČERNÝ (LAT.)						ŽENSKÉ JM. (17. 5.)				
CUKERNÝ ROZTOK						VLASTNÍ TETĚ				

Z jaké pohádky pochází obrázek?

1

- a) Pohádky o loupežníku Rumcajsovi
b) O hajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi
c) O Budulínkovi

2

- a) Bambi
b) O Popelce
c) O lesních zvířátkách

3

- a) Kocour v botách
b) Myslivečké pohádky
c) O chytré kmotře lišce

Malý zajíček si jde koupit do obchodu smetanu.
V obchodě mu volá maminka zaječice.
„Teď nemůžu,“ říká jí zajíček, „jsem na smetaně.“

Jde zajíc a uvidí, jak medvěd leze na strom.

„Medvěde, proč lezeš na ten strom?“

„Jdu na jablka.“

„Ty jseš ale pitomej, vždyť to je bříza.“

„To nevdá, já mám jablka s sebou.“

Správné odpovědi: 1(b), 2(a), 3(c)

Arcibiskupské lesy
a statky Olomouc s.r.o.

teplo ■ chutě ■ zážitky

objednávejte na www.alsol.cz

**prodej
palivového dříví**

**prodej
čerstvé zvěřiny**

**pronájem
loveckých chat**

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o.

Náš cíl

Vytváření společnosti s dlouhodobou perspektivou, rostoucí ekonomikou a lidským přístupem.

Naše poslání

Spravovat nám svěřený majetek s pokorou a vědomím, že les je živým organismem a přináší užitek nejen vlastníkov, ale svojí přírodní rozmanitostí slouží i ostatním lidem.

Naše vize

Do roku 2023 vybudujeme naši společnost po personální i odborné stránce tak, aby patřila k předním lesním hospodářům v ČR a současně byla i atraktivním zaměstnavatelem.

Naše firemní hodnoty

Spravovat les dlouhodobě udržitelným způsobem

- Sloužit lesu obětavě a s nadšením.
- Udržovat rovnováhu mezi ekonomickým, sociálním a ekologickým posláním lesa.
- Nebát se náročných úkolů a projektů.
- Investovat, přinášet vždy něco nového.

Vážit si člověka v souladu s křesťanskou etikou

- Důvěra, čestnost, poctivost, loajalita.
- Týmová práce posouvá celou společnost dopředu.
- Důstojnost člověka je důstojností celé společnosti.
- Osobnost jednotlivce – názor každého je důležitý.

Být užiteční pro druhé

- Chovat se zodpovědně k lidem i přírodě.
- Poctivě stanovit ceny za zboží i řádně odvedenou práci.
- Kvalitně a efektivně hospodařit, aby úsilí celé společnosti bylo optimálně využito.
- Podělit se o hodnoty vznikající z podnikání s každým, kdo se na jejich tvorbě podílí.

LESY, VÍRA, TRADICE

alsol2023